სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის საერთაშორისო ბანკი - საქართველო

ფინანსური ანგარიშგება
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის საერთაშორისო ბანკი - საქართველო

სარჩევი

	გვერდი
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	2-3
ფინანსური ანგარიშგება 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	
სრული მოგება-ზარალის ანგარიში	4
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში	5
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიში	6
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში	7-8
ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანდართული შენიშვნები	9-60

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის ბანკი - საქართველოს („ბანკი") ფინანსურ მდგომარეობას 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის მიერ წარმოებული ოპერაციების შედეგებს, ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კაპიტალში ცვლილებებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს") შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულად შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკების ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შებადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, და სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- ბანკის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ბანკში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ბანკის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ბანკის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასს-ის მოთხოვნებთან ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისობას;
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ბანკის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების თავიდან აცილებასა და აღმოჩენაზე.

2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2012 წლის 10 მაისს.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი	**მთავარი ბუღალტერი**
სამირ ველიევი	**ნელი წიკლაური**
10 მაისი 2012	*10 მაისი 2012*

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის ბანკი - საქართველოს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს:

დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ

ჩვენ ჩავატარეთ სააქციო საზოგადოება აზერბაიჯანის ბანკი - საქართველოს („ბანკი") თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგება-ზარალის, სხვა სრული მოგება-ზარალის, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშებს 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის და ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპებისა და სხვა ახსნა-განმარტებითი შენიშვნების მოკლე მონახაზს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ბანკის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და შიდა კონტროლის სისტემის უზრუნველყოფაზე, რომელიც ხელმძღვანელობის მიერ მიიჩნევა აუცილებლად ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობაა ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტზე დაყრდნობით გამოვთქვათ მოსაზრება ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს სტანდარტები მოითხოვს, რომ ჩვენი სამუშაო შეესაბამებოდეს ეთიკის ნორმებს და აუდიტის იმგვარად დაგეგმვასა და ჩატარებას, რომ მივიღოთ უტყუარი რწმუნება იმისა, რომ ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობას.

აუდიტი მოიცავს გარკვეული პროცედურების ჩატარებას ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებსა და განმარტებებზე აუდიტორული მტკიცებულების მოსაპოვებლად. შერჩეული პროცედურები დამოკიდებულია აუდიტორის პროფესიულ მსჯელობაზე, რომელიც მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოქმნილი არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასებას. ამ რისკების შეფასებისას არსებული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურების შემუშავებისთვის, მაგრამ არა ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე დასკვნის გაკეთების მიზნით, აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის სისტემებს, რომლებიც საჭიროა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისათვის. აუდიტი ასევე ითვალისწინებს გამოყენებული ბუღალტრული პოლიტიკებისა და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული დაშვებების შესაფერისობისა და ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას მთლიანობაში.

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ აუდიტის დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

10 მაისი 2012
თბილისი, საქართველო

ᲡᲠᲣᲚᲘ ᲛᲝᲒᲔᲑᲐ-ᲖᲐᲠᲐᲚᲘᲡ ᲐᲜᲒᲐᲠᲘᲨᲘ
2011 ᲬᲚᲘᲡ 31 ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲠᲘᲗ ᲓᲐᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საპროცენტო შემოსავალი	4, 23	6,454	4,287
საპროცენტო ხარჯი	4, 23	(2,478)	(1,271)
ᲬᲛᲘᲜᲓᲐ ᲡᲐᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲝ ᲨᲔᲛᲝᲡᲐᲕᲐᲚᲘ ᲡᲐᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲝ ᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲘᲡ ᲛᲥᲝᲜᲔ ᲐᲥᲢᲘᲕᲔᲑᲖᲔ ᲒᲐᲣᲤᲐᲡᲣᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲙᲐᲠᲒᲔᲑᲘᲡ ᲠᲔᲖᲔᲠᲕᲘᲡ ᲮᲐᲠᲯᲐᲛᲓᲔ		3,976	3,016
საპროცენტო შემოსავლების მქონე აქტივების გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი	5, 23	(2,895)	(133)
ᲬᲛᲘᲜᲓᲐ ᲡᲐᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲝ ᲨᲔᲛᲝᲡᲐᲕᲐᲚᲘ		1,081	2,883
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	6	1,354	781
საკომისიო შემოსავლები	7, 23	1,984	1,280
საკომისიო ხარჯები	7, 23	(119)	(62)
მიწის, შენობებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის გადაფასებით მიღებული (ზარალი)/მოგება	14	(570)	120
სხვა შემოსავლები		6	-
ᲬᲛᲘᲜᲓᲐ ᲐᲠᲐᲡᲐᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲝ ᲨᲔᲛᲝᲡᲐᲕᲐᲚᲘ		2,655	2,119
ᲡᲐᲝᲞᲔᲠᲐᲪᲘᲝ ᲨᲔᲛᲝᲡᲐᲕᲐᲚᲘ		3,736	5,002
ᲡᲐᲝᲞᲔᲠᲐᲪᲘᲝ ᲮᲐᲠᲯᲔᲑᲘ	8, 23	(2,609)	(2,292)
ᲛᲝᲒᲔᲑᲐ ᲛᲝᲒᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲡᲐᲮᲐᲓᲐᲛᲓᲔ		1,127	2,710
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	(173)	(29)
ᲬᲛᲘᲜᲓᲐ ᲛᲝᲒᲔᲑᲐ ᲞᲔᲠᲘᲝᲓᲘᲡᲗᲕᲘᲡ		954	2,681
ᲡᲮᲕᲐ ᲡᲠᲣᲚᲘ ᲛᲝᲒᲔᲑᲐ			
ქონების გადაფასების შედეგად მიღებული წმინდა მოგება	14	29	32
მოგების გადასახადი ქონების გადაფასებიდან		(4)	(5)
ᲡᲣᲚ ᲡᲠᲣᲚᲘ ᲛᲝᲒᲔᲑᲐ ᲬᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ		979	2,708

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
სამირ ველიევი

10 მაისი 2012
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
ნელი წიკლაური

10 მაისი 2012
თბილისი, საქართველო

9-60 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲣᲠᲘ ᲛᲓᲒᲝᲛᲐᲠᲔᲝᲑᲘᲡ ᲐᲜᲒᲐᲠᲘᲨᲘ
2011 ᲬᲚᲘᲡ 31 ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲠᲘᲡ ᲛᲓᲒᲝᲛᲐᲠᲔᲝᲑᲘᲗ
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ᲐᲥᲢᲘᲕᲔᲑᲘ:			
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	10	10,505	1,938
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	11, 23	87,269	21,851
კლიენტებზე გაცემული სესხები	12, 23	61,853	30,087
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	13, 23	54	54
ძირითადი საშუალებები	14	7,202	7,432
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	9	67	-
არამატერიალური აქტივები	15	157	169
სხვა აქტივები	16, 23	131	51
ᲡᲣᲚ ᲐᲥᲢᲘᲕᲔᲑᲘ		167,238	61,582
ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲙᲐᲞᲘᲢᲐᲚᲘ:			
ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲔᲑᲘ:			
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	17, 23	24,243	8,818
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	18, 23	108,051	32,593
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება		250	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	9	-	34
სხვა ვალდებულებები	19	140	80
სუბორდინირებული სესხი	20, 23	11,501	8,671
სულ ვალდებულებები		144,185	50,196
ᲙᲐᲞᲘᲢᲐᲚᲘ:			
სააქციო კაპიტალი	21	22,688	12,000
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი		52	27
გაუნაწილებელი მოგება/(დაგროვილი ზარალი)		313	(641)
სულ კაპიტალი		23,053	11,386
ᲡᲣᲚ ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲙᲐᲞᲘᲢᲐᲚᲘ		167,238	61,582

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
სამირ ველიევი

10 მაისი 2012
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
ნელი წიკლაური

10 მაისი 2012
თბილისი, საქართველო

9-60 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიში
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება/ (დაგროვილი ზარალი)	სულ კაპიტალი
დეკემბერი 31, 2009		12,000	-	(3,322)	8,678
სულ სრული მოგება წლისათვის		-	27	2,681	2,708
დეკემბერი 31, 2010		12,000	27	(641)	11,386
სულ სრული მოგება წლისათვის		-	25	954	979
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება	21	10,688	-	-	10,688
დეკემბერი 31, 2011		**22,68**	**52**	**313**	**23,053**

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
სამირ ველიევი

10 მაისი 2012
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
ნელი წიკლაური

10 მაისი 2012
თბილისი, საქართველო

9-60 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან:			
მოგება ოპერაციებიდან მოგების გადასახადამდე		1,127	2,710
უნაღდო ელემენტების კორექტირება:			
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე		2,895	133
ზარალი მიწის, შენობებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის გადაფასებიდან		570	-
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული ზარალი/(მოგება)		202	(112)
ცვეთა და ამორტიზაცია		308	235
ცვლილება წმინდა საპროცენტო დარიცხვაში		(1,282)	(725)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო აქტივებში, ვალდებულებებსა და გადასახადებში ცვლილებებამდე		3,820	2,241
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში			
(ზრდა)/კლება საოპერაციო აქტივებში:			
მინიმალური სავალდებულო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში		(5,728)	(718)
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(33,515)	(11,699)
სხვა აქტივები		(60)	(9)
ზრდა/(კლება) საოპერაციო ვალდებულებებში			
ვალდებულებები ბანკების მიმართ		15,494	2,168
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		75,504	(19,609)
სხვა ვალდებულებები		60	(54)
ფულადი სახსრების შემოდინება/(გადინება) საოპერაციო საქმიანობიდან გადასახადებამდე		55,575	(27,680)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(28)	-
ფულადი სახსრების წმინდა შემოდინება/(გადინება) საოპერაციო საქმიანობიდან		55,547	(27,680)

ᲤᲣᲚᲐᲓᲘ ᲡᲐᲮᲡᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲫᲠᲐᲝᲑᲘᲡ ᲐᲜᲒᲐᲠᲘᲨᲘ
2011 ᲬᲚᲘᲡ 31 ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲠᲘᲗ ᲓᲐᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ (ᲒᲐᲒᲠᲫᲔᲚᲔᲑᲐ)
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ᲤᲣᲚᲐᲓᲘ ᲡᲐᲮᲡᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲫᲠᲐᲝᲑᲐ ᲡᲐᲘᲜᲕᲔᲡᲢᲘᲪᲘᲝ ᲡᲐᲥᲛᲘᲐᲜᲝᲑᲘᲓᲐᲜ:			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(584)	(597)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლები		1	4
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(24)	(71)
ფულადი სახსრების წმინდა გადინება საინვესტიციო საქმიანობიდან		(607)	(664)
ᲤᲣᲚᲐᲓᲘ ᲡᲐᲮᲡᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲫᲠᲐᲝᲑᲐ ᲡᲐᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲝ ᲡᲐᲥᲛᲘᲐᲜᲝᲑᲘᲓᲐᲜ:			
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებით მიღებული შემოსავლები		10,688	-
სუბორდინირებული სესხიდან მიღებული შემოსავლები		2,830	242
ფულადი სახსრების წმინდა შემოდინება საფინანსო საქმიანობიდან		13,518	242
ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი		(201)	(8)
ᲬᲛᲘᲜᲓᲐ (ᲙᲚᲔᲑᲐ)/ᲖᲠᲓᲐ ᲤᲣᲚᲡᲐ ᲓᲐ ᲤᲣᲚᲘᲡ ᲔᲥᲕᲘᲕᲐᲚᲔᲜᲢᲔᲑᲨᲘ		68,257	(28,110)
ᲤᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲤᲣᲚᲘᲡ ᲔᲥᲕᲘᲕᲐᲚᲔᲜᲢᲔᲑᲘ, წლის დასაწყისი	10	22,649	50,759
ᲤᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲤᲣᲚᲘᲡ ᲔᲥᲕᲘᲕᲐᲚᲔᲜᲢᲔᲑᲘ, წლის ბოლოს	10	90,906	22,649

2011 წლის განმავლობაში ბანკის მიერ გადახდილმა და მიღებულმა პროცენტმა შესაბამისად შეადგინა 2,294 ათასი და 4,849 ათასი ლარი.

2010 წლის განმავლობაში ბანკის მიერ გადახდილმა და მიღებულმა პროცენტმა შესაბამისად შეადგინა 1,168 ათასი და 2,744 ათასი ლარი.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
სამირ ველიევი

10 მაისი 2012
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
ნელი წიკლაური

10 მაისი 2012
თბილისი, საქართველო

9-60 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1. ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲐ

სს აზერბაიჯანის საერთაშორისო ბანკი - საქართველო („ბანკი“) არის დახურული სააქციო საზოგადოება, რომელიც დაფუძნდა საქართველოში 2007 წელს. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“) და საკუთარ საქმიანობას ახორციელებს გენერალური ლიცენზიის №0110242 საფუძველზე. ბანკის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, უცხოური ვალუტით ვაჭრობა, სესხების და გარანტიების გაცემა და მომხმარებელთა დეპოზიტების მოზიდვა.

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0105, ლეონიძის ქუჩა №1.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს გააჩნდა ერთი ფილიალი საქართველოში.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის მიერ გამოშვებულ აქციებს ფლობდნენ შემდეგი აქციონერები:

აქციონერი	
პირველი დონის აქციონერი:	
ღსს „აზერბაიჯანის საერთაშორისო ბანკი“ (აზერბაიჯანი)	75.00%
ღსს „აზერბაიჯანის ინდუსტრიული ბანკი“ (აზერბაიჯანი)	12.50%
ივანე ჩხარტიშვილი (საქართველო)	12.50%
სულ	**100%**

ბანკი საბოლოოდ ექვემდებარება აზერბაიჯანის რესპუბლიკის მთვრობის კონტროლს.

მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2012 წლის 10 მაისს.

2. ᲑᲣᲦᲐᲚᲢᲠᲣᲚᲘ ᲐᲦᲠᲘᲪᲮᲕᲘᲡ ᲫᲘᲠᲘᲗᲐᲓᲘ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲔᲑᲘ

<u>შესაბამისობის ანგარიში</u>

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (“ბასსს”) მიერ დამტკიცებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (“ფასს”) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის (“ფაისკ”) მიერ გამოცემული ინტერპრეტაციების შესაბამისად.

<u>წარდგენის კრიტერიუმის სხვა საფუძვლები</u>

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმის გათვალისწინებით, რომ ბანკი წარმოადგენს ფუნქციონირებად საწარმოს და ახლო მომავალში გააგრძელებს მუშაობას. ხელმძღვანელობასა და აქციონერებს გადაწყვეტილი აქვთ განავითარონ ბანკის ძირითადი მიმართულებები ბიზნეს სეგმენტში.

ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპი მართებულია ბანკისათვის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტიდან გამომდინარე, ასევე აზერბაიჯანის საერთაშორისო ბანკის მხარდაჭერის სურვილიდან გამომდინარე და არსებული ისტორიული გამოცდილების გათვალისწინებით, რომ მოკლევადიანი ვალდებულებების დაფინანსება მოხდება ჩვეული საქმიანობის პროცესში.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების კონცეფციის საფუძველზე, გარდა გარკვეული ძირითადი საშუალებებისა და ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც აღირიცხება გადაფასებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით, ქვემოთ მოცემული ბუღალტრული პოლიტიკების თანახმად. ისტორიული ღირებულება ზოგადად ეფუძნება აქტივების სანაცვლოდ გადახდილი ანაზღაურების რეალურ ღირებულებას.

ბანკი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს წარადგენს ლიკვიდობის მიხედვით. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში (მიმდინარე) ან 12 თვეზე მეტი დროის განმავლობაში (გრძელვადიანი) აღდგენის ან ანგარიშსწორების ანალიზი წარმოდგენილია 26-ე შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები იქვითება და წმინდა თანხით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ბანკს აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების გაქვითვა და განზრახული აქვს მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. ბანკი სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში არ ქვითავს შემოსავლებსა და ხარჯებს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაქვითვა მოითხოვება რომელიმე სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით, ან ბანკის ბუღალტრული პოლიტიკებით.

ქვემოთ წარმოდგენილია ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკები.

საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით და აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების (ან ფინანსური აქტივების და ან ვალდებულებების ჯგუფის) ამორტიზირებულ ღირებულებას და რომლის საშუალებით საპროცენტო შემოსავალი, ან ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდინების (ყველა მიღებული, ან გადახდილი საკომისიოს ჩათვლით, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარიგებების ხარჯებისა და სხვა ფასნამატებისა და დისკონტების ჩათვლით) დისკონტირებას ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან (თუ მისაღებია) უფრო მოკლე ვადაში.

მას შემდეგ, რაც ფინანსური აქტივი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი ჩამოიწერება (ნაწილობრივ ჩამოიწერება) გაუფასურების შედეგად მიღებული დანაკარგების გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება იმ საპროცენტო განაკვეთით ხორციელდება, რომელიც გაუფასურების დანაკარგების დადგენის მიზნით მოსალოდნელი ფულადი სახსრების დისკონტირებისათვის გამოიყენება.

სხვა შემოსავლების აღიარება

<u>საკომისიო შემოსავლების აღიარება</u>

სესხის საკომისიო გადასახადი ექვემდებარება გადავადებას მასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და კორექტირდება სესხის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე. სადაც შესაძლებელია, რომ სასესხო ვალდებულებამ წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, სასესხო ვალდებულების საკომისიო გადავადდება დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და კორექტირდება სესხის ეფექტურ ამონაგებზე. სადაც შეუძლებელია, რომ სასესხო ვალდებულებამ წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, სასესხო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში სასესხო ვალდებულების დარჩენილი პერიოდის განმავლობაში. როდესაც სასესხო ვალდებულების ხელშეკრულების ვადა იწურება ყველანაირი სასესხო ხელშეკრულების გაფორმების გარეშე, სასესხო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში ვადის ამოწურვის დღეს.

ყველა სხვა საკომისიოს აღიარება ხდება მომსახურების გაწევისას.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, თავისუფალ სახსრებს საკორესპონდენტო და ვადიან სადეპოზიტო ანგარიშებზე საქართველოს ეროვნულ ბანკში („სებ“) და მოთხოვნებს ბანკების მიმართ ოთხმოცდაათ დღემდე დაფარვის საწყისი ვადით, რომელთა კონვერტაცია ფულად სახსრებად შესაძლებელია მოკლე ვადაში და რომლებიც ითვლება ლიკვიდურად, გარდა პლასტიკური ბარათებით განხორციელებული ოპერაციებისთვის განკუთვნილი საგარანტიო დეპოზიტებისა. ფულადი სახსრების მოძრაობის განსაზღვრის მიზნით, საქართველოს ეროვნულ ბანკში მინიმალური სავალდებულო დეპოზიტის გამოყენება ექვემდებარება შეზღუდვას და არ განეკუთვნება ფულსა და ფულის ექვივალენტებს.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ასახვა ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ხდება მაშინ, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეგულარული ხასიათის შესყიდვისა და გაყიდვის აღიარება ხორციელდება ანგარიშსწორების თარიღის მდგომარეობით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება ხორციელდება რეალური ღირებულებით. გარიგების ღირებულება, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვას და გამოშვებას (მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გარდა) ემატება, ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებას თავდაპირველი აღიარებისას. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვასთან დაკავშირებული გარიგების ღირებულება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებასა და ზარალში.

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად: "დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები", "გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები" და "სესხები და მოთხოვნები". კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივების სპეციფიკასა და დანიშნულებაზე და განისაზღვრება თავდაპირველი აღიარებისას.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები წარმოადგენს არადერივატიულ ფინანსურ აქტივებს განსაზღვრადი ან ფიქსირებული გადახდებით. ბანკს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები დაფარვის ვადის დადგომამდე. ასეთი ფასიანი ქაღალდების ასახვა ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდზე დაფუძნებული ამორტიზებული ღირებულებით, გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის გამოკლებით.

იმ შემთხვევაში თუ ბანკი იძულებული იქნება დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები (გამონაკლისი სპეციფიური გარემობების გარდა) დაფარვის ვადამდე გაყიდოს, ან მოახდინოს მათი რეკლასიფიკაცია, ამას მთელ კატეგორიაზე ექნება გავლენა და საჭირო გახდება მათი რეკლასიფიკაცია გასაყიდად არსებულად. უფრო მეტიც, შემდეგი ორი წლის განმავლობაში ბანკს აეკრძალება ნებისმიერი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაცია დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების სახით.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები წარმოადგენს არადერივატიულ აქტივებს, რომლებიც ან გასაყიდად არის გამიზნული, ან არ კლასიფიცირდება როგორც (ა) სესხები და მოთხოვნები, (ბ) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, გ) მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები.

ბანკს გააჩნია ინვესტიციები, რომლებიც არაა კოტირებული აქტიურ ბაზარზე მაგრამ კლასიფიცირებულია, როგორც გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები. გასაყიდად არსებული კაპიტალის ინვესტიციები არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე და მათი სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შესაბამისად ბანკის გასაყიდად არსებული ინვესტიციები ფასდება თვითღირებულებით თითოეული ანგარიშგების პერიოდის დასასრულისთვის დადგენილი გაუფასურების დანაკარგების რეზერვების გამოკლებით.

სესხები და მოთხოვნები

სავაჭრო მოთხოვნები, სესხები და სხვა მოთხოვნები განსაზღვრული ან ფიქსირებული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული მოქმედ ბაზარზე, კლასიფიცირდება როგორც „სესხები და მოთხოვნები". სესხები და მოთხოვნები გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარებას ექვემდებარება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გარდა იმ მოკლევადიანი მოთხოვნების პროცენტისა, რომელიც არ არის არსებითი.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურების საფუძვლის შეფასება ხდება ანგარიშგების თითოეული პერიოდის ბოლოსათვის. ფინანსური აქტივები გაუფასურებულად ითვლება, როდესაც ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არსებობს იმის ობიექტური საფუძველი, რომ ერთი, ან რამდენიმე გარემოება გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივებიდან მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდინებაზე.

გასაყიდად არსებულ ინვესტიციებად კლასიფიცირებული არაკოტირებული კაპიტალში ინვესტიციების გაუფასურების ობიექტურ მაჩვენებლად ითვლება ფასიანი ქაღალდის რეალური ღირებულების მნიშვნელოვანი, ან ხანგრძლივი შემცირება თვითღირებულებასთან შედარებით.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივის შემთხვევაში გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მოიცავს:

- გამომშვების, ან კონტრაგენტის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს; ან
- ხელშეკრულების დარღვევას, რაც გულისხმობს პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადახდისუუნარობას, ან თავის არიდებას; ან
- პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადაუხდელობას; ან
- მსესხებლის გაკოტრებას, ან ფინანსურ რეორგანიზაციას; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო ფინანსური აქტივის მოქმედი ბაზრის გაუქმებას.

ფინანსური აქტივების გარკვეული კატეგორიის შემთხვევაში, მაგალითად როგორიცაა სესხები და მოთხოვნები, აქტივები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არ არის გაუფასურებული, დამატებით ფასდება ჯგუფური გაუფასურების თვალსაზრისით. სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურების ობიექტური საფუძველი მოიცავს ბანკის წარსულ გამოცდილებას გადახდებთან მიმართებაში, პორტფელში ვადაგადაცილებული გადახდების რაოდენობის ზრდასა და ეროვნული, ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების თვალსაჩინო ცვლილებებს, რომლებიც პირდაპირ კავშირშია მოთხოვნების ამოუღებლობასთან.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურება განისაზღვრება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის.

თვითღირებულებით ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურების რეზერვი განისაზღვრება, როგორც სხვაობა ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მსგავსი ფინანსური აქტივების უკუგების მიმდინარე საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებულ მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის. ასეთი გაუფასურების რეზერვი არ ექვემდებარება კორექტირებას მომავალ პერიოდებში.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება პირდაპირ მცირდება გაუფასურების დანაკარგებით გარდა სესხებისა და მოთხოვნებისა, სადაც საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების ანგარიშის გამოყენებით. როდესაც სესხის, ან მოთხოვნის ამოღების შესაძლებლობა ამოწურულია, იგი ჩამოიწერება სარეზერვო ანგარიშის გამოყენებით. გაუფასურების რეზერვის საბალანსო ღირებულების ანგარიშის ცვლილება აისახება მოგებასა და ზარალში.

<u>სესხები, რომელთა პირობები შეიცვალა</u>

სადაც შესაძლებელია ბანკი ცდილობს უზრუნველყოფის დასაკუთრების მაგივრად მოახდინოს სესხის რესტრუქტურიზაცია. ეს შეიძლება მოიცავდეს გადახდის გრაფიკის გაზრდასა და სესხის ახალ პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, როგორც გამოითვლებოდა პირობების მოდიფიკაციამდე და სესხი აღარ ჩაითვლება გადავადებულად. ხელმძღვანელობა მუდმივად განიხილავს სესხებს, რომელთა პირობები შეიცვალა, რათა უზრუნველყოს კრიტერიუმებთან შესაბამისობა და მომავალში გადახდების დაწყება. სესხები კვლავ ექვემდებარება ინდივიდუალურ ან ჯგუფურ შეფასებას გაუფასურების თვალსაზრისით, რაც გამოითვლება სესხის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

იმ შემთხვევაში, თუ ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურების დანაკარგების თანხის შემცირება აღიარების მომდევნო პერიოდში ობიექტურად შეიძლება დაუკავშირდეს გაუფასურების აღიარების შემდგომ მოვლენებს, თავდაპირველად აღიარებული გაუფასურების დანაკარგები კორექტირდება მოგებასა და ზარალში იმ ოდენობით, რომ ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებამ გაუფასურების რეზერვის კორექტირების თარიღისათვის არ გადააჭარბოს იმ ამორტიზებულ ღირებულებას, რომელიც იქნებოდა გაუფასურების არ აღიარების შემთხვევაში.

<u>სესხების და ავანსების ჩამოწერა</u>

სესხებისა და მოთხოვნების ამოღების შეუძლებლობის შემთხვევაში, მათი ჩამოწერა ხდება სესხების გაუფასურების დანაკარგის რეზერვის გამოყენებით. სესხები და მოთხოვნები ექვემდებარება ჩამოწერას იმ შემთხვევაში, თუ ხელმძღვანელობამ ამოწურა ბანკის მოთხოვნების ამოღების ყველა შესაძლებლობა და მოახდინა ყველა შესაძლო უზრუნველყოფის რეალიზება. წინა პერიოდში ჩამოწერილი თანხების აღდგენა ხდება ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაქვითვით, და აისახება სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში აღდგენის პერიოდში.

<u>ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა</u>

ფინანსური აქტივის (ან სადაც შეესაბამება ფინანსური აქტივების ნაწილის, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება შეწყდება, როდესაც:

- აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლების ვადა ამოიწურა;
- ბანკმა აქტივებიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება გადასცა, ან უფლება დაიტოვა, მაგრამ აიღო ვალდებულება „გადაცემის წესის" საფუძველზე სრულად გადაუხადოს მესამე მხარეს მნიშვნელოვანი დაგვიანებების გარეშე; და
- ბანკმა ან (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა ძირითადი რისკი და შემოსავლები, ან (ბ) არ გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველანაირი მნიშვნელოვანი რისკები და შემოსავლები, თუმცა გადასცა აქტივებზე კონტროლის უფლება.

ფინანსური აქტივის აღიარება შეწყდება, როდესაც იგი იქნება გადაცემული და გადაცემა აკმაყოფილებს აღიარების შეწყვეტას. აქტივი გადაცემულად ჩაითვლება, როდესაც ბანკი ან: (ა) გადასცემს აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების კონტრაქტით გათვალისწინებულ უფლებას, ან (ბ) დაიტოვებს უფლებას, მაგრამ აიღებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ ვალდებულებას გადაუხადოს მესამე მხარეს აქტივიდან შემომავალი ფულადი სახსრები. გადაცემის შემდეგ ბანკი აფასებს გადაცემული აქტივის ფლობის შენარჩუნებულ რისკებსა და შემოსავლებს. თუ ძირითადი შემოსავლები და რისკები შენარჩუნებულია ბანკის მიერ, მაშინ აქტივი რჩება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. თუ ძირითადად შემოსავლები და რისკები გადაეცემა მესამე მხარეს, მაშინ ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა. თუ ძირითადად ყველა რისკი და შემოსავალი არც გადაეცა და არც შენარჩუნდა, ბანკი აფასებს რამდენად შეინარჩუნა აქტივზე კონტროლი. იმ შემთხვევაში თუ კონტროლი არ შენარჩუნდა, აქტივის აღიარება წყდება. იმ შემთხვევებში, სადაც აქტივის კონტროლი შენარჩუნებულია ბანკის მიერ, იგი აგრძელებს აქტივის აღიარებას მისი უწყვეტი მონაწილეობის გათვალისწინებით.

ფინანსური ვალდებულებები და გამოშვებული კაპიტალის ინსტრუმენტები

კლასიფიკაცია სესხის ან კაპიტალის სახით

სესხისა და კაპიტალის ინსტრუმენტები კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური ვალდებულებები ან კაპიტალი კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობების არსისა და ფინანსური ვალდებულების და კაპიტალის ინსტრუმენტის განმარტებიდან გამომდინარე.

კაპიტალის ინსტრუმენტები

კაპიტალის ინსტრუმენტი წარმოადგენს ნებისმიერ კონტრაქტს, რომელიც ადასტურებს ბანკის აქტივებში წმინდა წილს, ყველა ვალდებულების გაქვითვის შემდეგ. ბანკის მიერ გამოშვებული კაპიტალის ინსტრუმენტები აღიარებას ექვემდებარება მიღებული შემოსავლების თანხის ოდენობით, გამოშვების ხარჯების გამოკლებით.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვადლებულებები დაჯგუფებულია როგორც ვალდებულებები ბანკების მიმართ, ვალდებულებები კლიენტების მიმართ, სუბორდინირებული სესხი და სხვა ვალდებულებები.

ფინანსური ვადლებულებები, რომლებიც მოიცავს ვალდებულებებს ბანკების მიმართ, ვალდებულებებს კლიენტების მიმართ, სუბორდინირებულ სესხსა და სხვა ფინანსურ ვალდეულებებს, თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით. ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი აღრიცხვა ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით საპროცენტო ხარჯის აღიარების პარალელურად ეფექტური მოგების საფუძველზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებას და რომლის საშუალებით საპროცენტო ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გადახდების დისკონტირებას ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ვალდებულების მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში (სადაც მართებულია), ან თუ მისაღებია, უფრო მოკლე ვადაში.

<u>ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა</u>

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, და მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, გაუქმდება, ან გასდის ვადა. როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება, ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

<u>ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები</u>

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი წარმოადგენს კონტრაქტს, რომელიც ითვალისწინებს გადახდას კომპენსაციის სახით, იმ შემთხვევაში, თუ დებიტორი სასესხო ინსტრუმენტის თავდაპირველი, ან მოდიფიცირებული პირობების შესაბამისად ვერ შეძლებს დროულად გადახდას.

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები თავდაპირველ აღიარებას ექვემდებარება რეალური ღირებულებით, ხოლო თუ მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით არ არის ასახული, შესაბამისად ფასდება მეტი თანხით შემდეგ თანხებს შორის:

- თანხა, რომელიც აღიარებულია ანარიცხების სახით, ბასს 37 „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები"-ს შესაბამისად; და
- თავდაპირველად აღიარებული ღირებულებით, ფინანსური გარანტიებიდან ან აკრედიტივებიდან, ან პრემიის სახით მომავალში მისაღები შემოსავლების დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით შემოსავლების აღიარების პოლიტიკის საფუძველზე.

ლიზინგი

ლიზინგი კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური ლიზინგი, როდესაც ლიზინგის პირობების თანახმად მეიჯარეს ფლობის უფლებასთან ერთად გადაეცემა მასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი. ყველა დანარჩენი ლიზინგი კლასიფიკაცირდება, როგორც საოპერაციო ლიზინგი.

ბანკი, როგორც მოიჯარე

საოპერაციო იჯარის გადასახადები იჯარის პერიოდის განმავლობაში წრფივი მეთოდის გამოყენებით აღიარდება ხარჯად, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სხვა სისტემური საფუძველი უფრო უკეთ ასახავს დროის იმ მონაკვეთს, რა პერიოდშიც მოიხმარება იჯარით აღებული აქტივის ეკონომიკური სარგებელი. საოპერაციო იჯარიდან წარმოშობილი პირობითი გადასახადები აღიარდება ხარჯად იმ პერიოდში, როდესაც ისინი წარმოიშობა.

ძირითადი საშუალებები

მიწა და შენობები, რომლებიც მომსახურების გაწევის პროცესში გამოიყენება და დაუმთავრებელი მშენებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია გადაფასებული ღირებულებით. გადაფასებული ღირებულება წარმოადგენს გადაფასების თარიღისათვის რეალურ ღირებულებას შემდგომი დაგროვილი ამორტიზაციისაა და დანაკარგების გამოკლებით. გადაფასება ხორციელდება საკმარისი სიხშირით, ისე რომ საბალანსო ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდებოდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული სამართლიანი ღირებულებისაგან.

მიწის, შენობებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის გადაფასების შედეგად გაზრდილი ღირებულება აღირიცხება სხვა სრულ მოგებასა და ზარალში და გროვდება კაპიტალში, გარდა იმ შემთხვევისა თუკი ის ამცირებს წინა პერიოდებში აღიარებულ გადაფასების შედეგად მიღებულ ხარჯებს. ასეთ შემთხვევაში, ზრდა აღირიცხება მოგებასა და ზარალში წინა პერიოდში აღიარებული ხარჯების ოდენობით. მიწის, შენობებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის გადაფასების შედეგად გამოწვეული საბალანსო ღირებულების შემცირება მოგებასა და ზარალში აღირიცხება წინა პერიოდში წარმოშობილი ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის ანგარიშის გაზრდილი თანხით.

სხვა ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია ისტორიული ღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების გამოკლებით.

გადაფასებული შენობების ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშში. გადაფასებული ძირითადი საშუალებების შემდგომი გაყიდვისას, რეალიზაციისა და ჩამოწერისას გადაფასების ნარჩენი ღირებულება, რომელიც გადაფასების რეზერვში რჩება პირდაპირ აისახება გაუნაწილებელ მოგებაში.

საკუთრების უპირობო უფლება მიწაზე არ ექვემდებარება ცვეთას.

ცვეთის აღიარება ხორციელდება აქტივების ხარჯების ან შეფასების ჩამოწერის მიზნით (გარდა უპირობოდ ფლობილი მიწებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობისა) ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით მათი სასარგებლო მოხმარების პერიოდზე წრფივი მეთოდის გამოყენებით. აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადის, ნარჩენი ღირებულებისა და ამორტიზაციის მეთოდის გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის დაშვებებში ნებისმიერი ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით შემდეგი წლიური განაკვეთების გამოყენებით:

შენობები	5%
ომპიუტერები და საოფისე მოწყობილობა	25%
ავეჯი და მოწყობილობები	25%
ტრანსპორტი	25%
სხვა	25-33%

იჯარით აღებული ძირითადი საშუალებების გაუმჯობესების ცვეთა ითვლება მათთან დაკავშირებული იჯარით აღებული აქტივების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის მიხედვით. რემონტისა და გაუმჯობესების ხარჯები აისახება გაწევისთანავე და მიეკუთვნება საოპერაციო ხარჯებს ან ექვემდებარება კაპიტალიზაციას, თუ არსებობს ამის საკმარისი საფუძველი.

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ჩამოიწერება რეალიზაციისას, ან იმ შემთხვევაში თუ მათი გამოყენების შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. ძირითადი საშუალებების ერთეულების ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, რომელიც აისახება მოგებასა და ზარალში აქტივის რეალიზაციისას.

არამატერიალური აქტივები

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები, განსაზღვრული მოხმარების ვადით, აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის და გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ამორტიზაციის გაანგარიშება წარმოებს წრფივი მეთოდის საფუძველზე მათი ექსპლუატაციის ვადის მიხედვით. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადის და ამორტიზაციის მეთოდის გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის დაშვებებში ნებისმიერი ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით. არამატერიალური აქტივების გაუფასურების შეფასება ხორციელდება მათი გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლის არსებობის შემთხვევაში.

არამატერიალური აქტივების ჩამოწერა

არამატერიალური აქტივი ჩამოიწერება რეალიზაციისას, ან იმ შემთხვევაში თუ მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. არამატერიალური აქტივის ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, რომელიც აისახება მოგებასა და ზარალში აქტივის რეალიზაციისას.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება გუდვილის გარდა

ჩვეული საქმიანობის პროცესში ბანკი განიხილავს მატერიალურ და არამატერიალურ აქტივებს, ამ აქტივების გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლების გამოვლენის მიზნით. ასეთი მაჩვენებლის არსებობის შემთხვევაში, აქტივის აღდგენითი ღირებულება ფასდება გაუფასურების მასშტაბების განსაზღვრისათვის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის აღდგენითი ღირებულების დადგენა ბანკი განსაზღვრავს იმ ფულადი სახსრების გენერირების ერთეულის აღდგენით ღირებულებას, რომელსაც განეკუთვნება აქტივი. განაწილების მართებული და თანმიმდევრული საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში კორპორატიული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების გენერირების ინდივიდუალურ ერთეულებზე, ან ამ ერთეულების უფრო პატარა ჯგუფებზე, რომელთა მართებული განაწილების საფუძველი არსებობს.

განუსაზღვრელი ვადის მქონე არამატერიალური და მატერიალური აქტივები, რომლებიც ჯერ არ არის ხელმისაწვდომი, მოწმდება გაუფასურებაზე, სულ მცირე, ყოველწლიურად, და ყოველთვის, როდესაც არსებობს იმის ნიშანი, რომ აქტივი შეიძლება იყოს გაუფასურებული.

აღდგენითი ღირებულება არის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები და გამოყენებით ღირებულებას შორის უმეტესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები დისკონტირებას ექვემდებარება დღევანდელ ღირებულებამდე გადასახადამდე არსებული საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც ასახავს არსებული ბაზრის შეფასებას ფულის ღირებულებით დროში და ითვალისწინებს აქტივისათვის დამახასიათებელ რისკებს, რომელთა საფუძველზე მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების კორექტირება არ განხორციელებულა.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ფულის გენერირების ერთეული) აღდგენითი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ფულის გენერირების ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება მოგებასა და ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის წარმოდგენილი გადაფასებული ღირებულებით. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგები აისახება, როგორც შემცირება გადაფასების შედეგად.

გაუფასურების გაუქმების შემთხვევაში აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) საბალანსო ღირებულება იზრდება გაუქმებული თანხით ისე, რომ გაზრდილმა საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს ნარჩენ ღირებულებას, რომლის აღიარებას ადგილი ექნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ წინა წლებში აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) გაუფასურების დანაკარგების აღიარება არ განხორციელდებოდა. გაუფასურების დანაკარგების გაუქმება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებასა და ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ აისახება გადაფასებული ღირებულებით. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგების აღდგენა განიხილება როგორც გადაფასების ზრდა.

გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადების ხარჯების ჯამს.

<u>მიმდინარე გადასახადი</u>

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გამოითვლება წლის დასაბეგრი მოგებიდან. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება წმინდა მოგებისაგან, რომელიც ასახულია სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში, ვინაიდან ის არ მოიცავს შემოსავლებისა და ხარჯების იმ ნაწილს, რომელიც ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას წინა წლებში და აგრეთვე იმ ხარჯებს, რომელიც საერთოდ არ ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას. ბანკის მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გაანგარიშებულია იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოქმედებდა ანგარიშგების პერიოდისათვის.

<u>გადავადებული გადასახადი</u>

გადავადებული გადასახადი არის გადასახდელი ან გასაქვითი გადასახადი, რომელიც მოსალოდნელია წარმოიქმნას ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული აქტივების და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებათა შორის სხვაობაზე შესაბამის დასაბეგრ ბაზაზე, რომელიც გამოიყენება დასაბეგრი მოგების გაანგარიშებისათვის და აისახება ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები ჩვეულებრივ აღიარებას ექვემდებარება ყველა დროებითი სხვაობისათვის, ხოლო გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება იმდენად, რამდენადაც არსებობს საფუძვლიანი მოლოდინი იმისა, რომ იარსებებს დასაბეგრი მოგება, რომელსაც გამოაკლდება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობა. აქტივების და ვალდებულებების აღიარება არ ხდება, თუ დროებითი განსხვავება გამოწვეულია აქტივების და ვალდებულებების პირველადი აღიარებით იმ ოპერაციებში (საწარმოთა გაერთიანების გარდა), რომელიც ზემოქმედებას არ ახდენს როგორც საგადასახადო მოგებაზე ასევე ბუღალტრულ მოგებაზე.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები აღიარებას ექვემდებარება დროებითი სხვაობების გათვალისწინებით, რაც თავს იჩენს ძირითად საშუალებებსა და კლიენტებზე გაცემულ სესხებში, იმ შემთხვევის გამოკლებით, როდესაც ბანკი აკონტროლებს ცვლილებას და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა არ არის ნავარაუდევი. ამგვარ ინვესტიციებთან დაკავშირებული გამოსაქვითი დროებითი სხვაობებიდან წარმოქმნილი გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება, თუ საგადასახადო მოგება დროებითი სხვაობის მოგების უტილიზაციისათვის სავარაუდოდ საკმარისი იქნება და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა ივარაუდება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულება ექვემდებარება გადახედვას ყოველი ანგარიშგების პერიოდისათვის და მცირდება იმდენად, რამდენადაც აღარ არსებობს საკმარისი დასაბეგრი მოგების მოლოდინი, რომელიც გამოყენებული იქნება ყველა აქტივის ან აქტივების ნაწილის აღსადგენად.

გადავადებული გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები იანგარიშება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოსალოდნელია ვალდებულების გასტუმრების ან აქტივის რეალიზების პერიოდისათვის იმ საგადასახადო განაკვეთის საფუძველზე (საგადასახადო კანონმდებლობა), რომელიც ძალაში შევიდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასება ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მოყვება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ბანკის მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების აღდგენას, ან დაფარვას.

<u>მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები</u>

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აისახება მოგებასა და ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის დაკავშირებულია უშუალოდ კაპიტალთან. ასეთ შემთხვევაში მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები ასევე აისახება შესაბამისად სხვა სრულ მოგება-ზარალში, ან პირდაპირ კაპიტალში.

<u>საოპერაციო გადასახადები</u>

საქართველოს ასევე გააჩნია სხვა გადასახადები, რომლებიც განისაზღვრება ბანკის საქმიანობიდან გამომდინარე. ეს გადასახადები სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში აისახება როგორც საოპერაციო ხარჯების ნაწილი.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკს აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან პირობითი) ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიშვა წარსული მოვლენების შედეგად და რომელთა დაფარვისათვის შესაძლებელია საჭირო გახდეს ეკონომიკური სარგებლის მატარებელი რესურსების გადინება და აღნიშნული ვალდებულების შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

ანარიცხად აღიარებული თანხა წარმოადგენს ანაზღაურების საუკეთესო შეფასებას, რომელიც საჭიროა ვალდებულების დასაფარად ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შედგენის თარიღისათვის ვალდებულების გარშემო რისკებისა და უზუსტობების არსებობის გათვალისწინებით. იმ შემთხვევაში, თუ ანარიცხები გამოითვლება ფულადი სახსრების მოძრაობიდან მათი საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებას (სადაც არსებითია ფულის ღირებულება დროში).

იმ შემთხვევაში თუ მოსალოდნელია, რომ ყველა ეკონომიკური სარგებელი, რომელიც საჭიროებს ანარიცხების ფორმირებას, დაიფარება მესამე მხარის მიერ, მოთხოვნები აისახება აქტივებში, როდესაც გადახდა ნამდვილად სარწმუნოა და მოთხოვნის შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, არამედ ხდება მათი აღწერა ფინანსურ ანგარიშგებაში სანამ არ გაჩნდება სახსრების გადინების შესაძლებლობა. პირობითი აქტივი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში არ აისახება, მაგრამ წარმოდგენილია იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა ნავარაუდევი.

უცხოური ვალუტა

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ბანკის ფუნქციონირებადი ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში (უცხოურ ვალუტაში) განხორციელებული გარიგებები აისახებიან გარიგების თარიღისათვის მოქმედი გაცვლითი კურსით. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული ერთეულები ამ თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით ექვემდებარებიან გადაფასებას. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული რეალური ღირებულებით წარმოდგენილი არაფულადი ერთეულები გადაფასებას ექვემდებარება მათი რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღისათვის არსებული კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში ფასდებიან ისტორიული ღირებულების გათვალისწინებით და არ ექვემდებარებიან გადაფასებას.

ქვემოთ მოცემულია წლის ბოლოსათვის არსებული გაცვლითი კურსები, რომლებიც ბანკმა გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ლარი/1 აშშ დოლარი	1.6703	1.7728
ლარი /1 ევრო	2.1614	2.3500

უზრუნველყოფა

ბანკი უზრუნველყოფას ითხოვს კლიენტების ვალდებულებებზე, საჭიროებისდა-მიხედვით. ჩვეულებრივ უზრუნველყოფა გულისხმობს კლიენტის აქტივების დაყადაღებას და ბანკს აძლევს ამ აქტივების მოთხოვნის უფლებას, როგორც არსებულ, ასევე მომავალ ვალდებულებებზე.

ხელმძღვანელობის განსჯის სფეროები და შეფასებების არასარწმუნოობის წყარო

ბანკის ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას ხელმძღვანელობა ვალდებულია განიხილოს, შეაფასოს და გააკეთოს დაშვებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებიდან არ იკვეთება. ხელმძღვანელობის შეფასება და შესაბამისი დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც მართებულად ითვლება. ფაქტიური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები ფასდება საწარმოს უწყვეტობის დაშვების პრინციპით. ბუღალტრული შეფასებების შესწორება აღიარებას ექვემდებარება იმ პერიოდისათვის, როდესაც ხდება შესწორება, თუ შესწორება ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს, ხოლო იმ შემთხვევაში თუ იგი ეხება მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს შესაბამისად შესწორება მოხდება მიმდინარე და შემდგომ პერიოდებში.

შეფასებების არასარწმუნოობის უმთავრესი წყაროები

ქვემოთ წარმოდგენილია მომავალთან და სხვა შეფასების არასარწმუნოობის ძირითად წყაროებთან დაკავშირებული უმთავრესი დაშვებები, რომლებიც ატარებენ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებითი კორექტირების მნიშვნელოვან რისკს მომავალი ფინანსური წლის განმავლობაში.

<u>სესხების და მოთხოვნების გაუფასურება</u>

ბანკი რეგულარულად განიხილავს საკუთარ სესხებს გაუფასურების შეფასების მიზნით. გაუფასურების დანაკარგების აღიარების მიზნით ბანკი საკუთარი სესხებისა და მოთხოვნების პორტფელში ადგენს სესხების გაუფასურების რეზერვს. ბანკი სესხების გაუფასურების რეზერვთან დაკავშირებულ ბუღალტრულ დაშვებებს მიიჩნევს არასარწმუნოობის მთავარ წყაროდ, რადგან (I) არსებობს დიდი ალბათობა მათი პერიოდული ცვლილებისა, იმის გამო რომ მომავალი გადაუხდელობის შეფასება და გაუფასურებულ სესხებთან და ავანსებთან დაკავშირებული დანაკარგების განსაზღვრა დაფუძნებულია იმ პერიოდისთვის არსებულ ინფორმაციაზე და (II) ბანკის მიერ განსაზღვრულ დანაკარგებსა და რეალურ დანაკარგებს შორის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი სხვაობა გამოიწვევს ბანკის მხრიდან რეზერვების ისეთ კორექტირებას, რომელმაც მნიშვნელოვანი თანხის შემთხვევაში შეიძლება არსებითი გავლენა იქონიოს მომავალ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბანკის ხელმძღვანელობა ეყრდნობა პროფესიულ განსჯას ნებისმიერი გაუფასურების დასადგენად იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ფინანსური პრობლემების წინაშე აღმოჩნდა და ისტორიული გამოცდილების მონაცემები მსგავსი მსესხებლების შესახებ მწირია. ბანკი ფულადი სახსრების მოძრაობაში ცვლილებებს განსაზღვრავს წინა პერიოდის გამოცდილებასა და ხელმისაწვდომ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიუთითებენ ჯგუფში შემავალი მსესხებლის გადახდის სტატუსის უარყოფით ცვლილებაზე და აგრეთვე ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების გათვალისწინებით, რომლებიც უკავშირდება ჯგუფში შემავალი აქტივების ამოღების შესაძლებლობის არ არსებობას. ხელმძღვანელობა იყენებს დაშვებებს იმ აქტივების ისტორიულ დანაკარგებზე დაყრდნობით, რომელთა საკრედიტო რისკების მახასიათებლები და გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მსგავსია სესხების მოცემული ჯგუფისათვის. ბანკი იყენებს ხელმძღვანელობის პროფესიულ განსჯას და აკორექტირებს სესხების ჯგუფის შესახებ არსებულ მონაცემებს იმ გარემოებების გათვალისწინებით, რომლებიც აქამდე არ ასახულა ისტორიულ მონაცემებში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი ფინანსურ ანგარიშგებაში განისაზღვრა არსებული ეკონომიკური და პოლიტიკური პირობების საფუძველზე. ბანკისათვის ამ ეტაპზე რთულია პროგნოზი იმისა თუ რა ცვლილებებია მოსალოდნელი ამ პირობებში საქართველოში და რა გავლენა ექნება მომავალ პერიოდში ამ ცვილებებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის ადექვატურობაზე.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცემულმა სესხებმა მთლიანად შეადგინა 69,125 ათასი და 34,464 ათასი ლარი, შესაბამისად, ხოლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვმა შესაბამისად შეადგინა 7,272 ათასი და 4,377 ათასი ლარი.

ძირითადი საშუალებები

ზოგიერთი საკუთრება (მიწა, შენობა და დაუმთავრებელი მშენებლობა) წარმოდგენილია გადაფასებული ღირებულებით. უკანასკნელი შეფასების თარიღი 2011 წლის 31 დეკემბერია. მომავალი გადაფასება დაგეგმილია 2012 წლის 31 დეკემბერს. გადაფასებული ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 6,644 ათას და 6,881 ათას ლარს შესაბამისად.

ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია თვითღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის დადგენა წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მსჯელობის საგანს მსგავს აქტივებთან მიმართებაში არსებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. აქტივის სასარგებლო მოხმარების პერიოდის დადგენისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს მოსალოდნელი მოხმარების, სავარაუდო ტექნიკური მოძველების ტენდენციებს, ფიზიკური მოხმარების პერიოდსა და ცვეთას, აგრეთვე აქტივის ფიზიკურ საოპერაციო გარემოს. ჩამოთვლილი პირობებიდან რომელიმე ერთი პირობის ცვლილებამ ან შეფასების ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს ცვეთის მომავალი განაკვეთის კორექტირების აუცილებლობა.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღდგენა

ბანკის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ აუცილებელი არ არის გადავადებული საგადასახადო აქტივების რეზერვის შექმნა საანგარიშგებო თარიღისათვის, ვინაიდან სავარაუდოდ მოხდება გადავადებული საგადასახადო აქტივების სრული აღდგენა. გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულებამ 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისად შეადგინა 67 ათასი და ნული ლარი.

3. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიღება

ბანკმა მიიღო ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოსა და ფინანსური აღრიცხვის ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის მიერ გამოშვებული ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც შეესაბამება მის ოპერაციებს და ძალაშია 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული ანგარიშგების პერიოდისათვის. აღნიშნული ახალი და შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას გავლენა არ მოუხდენია ბანკის ბუღალტრული პოლიტიკის მნიშვნელოვან ცვლილებებზე, რითაც წარმოდგენილია თანხები მიმდინარე და წინა პერიოდის ანგარიშებში.

- ფასს 7 "ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა" — ცვლილებები შევიდა 2010 წლის მაისის ფასს-ის ყოველწლიური შესწორებებიდან. წარდგენის კლასიფიკაციის და რესტრუქტურიზებული სესხების წარდგენის მოთხოვნის გათავისუფლების განმარტებები.
- ბასს 24 „დაკავშირებული მხარეების წარდგენა" — (შესწორებულია 2010 წელს) გაამარტივა დაკავშირებული მხარეების განმარტება და სახელმწიფოსთან დაკავშირებული საწარმოების წარდგენის მოთხოვნები.

3.1 გამოცემული და ჯერ არ მიღებული ახალი და შესწორებული ფასს-ის სტანდარტები

ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცების თარიღისათვის, გამოცემულ იქნა, თუმცა ძალაში არ იყო შესული, შემდეგი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ბანკმა არ მიიღო მათი ძალაში შესვლის თარიღამდე:

- ფასს 7 „ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა" — შესწორება გულისხმობს ფინანსური აქტივების გადატანის წარდგენას [1];
- ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები"[2];
- ფასს 10 „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება"[3];
- ფასს 11 „ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებები"[3];
- ფასს 12 „სხვა კომპანიებში მონაწილეობის წარდგენა"[3];
- ფასს 13 „რეალური ღირებულების შეფასება"[2];
- ბასს 1 „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა" — შესწორება გულისხმობს სხვა სრული შემოსავლის წარდგენის შესწორებულ მეთოდებს[4];
- ბასს 12 „მოგების გადასახადები" — შესწორებულია შეზღუდვებით (ძირითადი აქტივების აღდგენა)[5];

- ბასს 27 - ხელახლა გამოიცა, როგორც ბასს 27 „ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება" (შეიცვალა 2011 წლის მაისში)[3];
- ბასს 28 - ხელახლა გამოიცა, როგორც ბასს 28 „ინვესტიციები ასოცირებულ და ერთობლივ საწარმოებში" (შეიცვალა 2011 წლის მაისში)[3].

[1] ძალაშია 2011 წლის 1 ივლისით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის ადრე გამოყენების დაშვებით;

[2] ძალაშია 2015 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის ადრე გამოყენების დაშვებით;

[3] ამ ხუთი სტანდარტიდან თითოეული სტანდარტი ძალაში შევა 2013 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის და მათი ადრე გამოყენება დაშვებული იქნება იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება ხუთივე სტანდარტის ადრე გამოყენება (გარდა ფასს 12-ისა, რომლის ადრე გამოყენება დაშვებულია სხვა სტანდარტებისგან დამოუკიდებლად);

[4] ძალაშია 2012 წლის 1 ივლისით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის ადრე გამოყენების დაშვებით;

[5] ძალაშია 2012 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის ადრე გამოყენების დაშვებით.

ფასს 7-ის ცვლილებები

ცვლილებები მოიცავს წარდგენას, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლისთვის უკეთესად გასაგებს ხდის ფინანსური აქტივების გადაცემის გარიგებებს (მაგალითად, ფასიანი ქაღალდების გამოშვება) და ასევე ნებისმიერი იმ რისკის მოსალოდნელ შედეგებს, რომელიც შეიძლება დარჩეს კომპანიაში, რომელმაც მოახდინა აქტივების გადაცემა. ცვლილებები ასევე მოითხოვს დამატებით წარდგენას, თუ ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს განხორციელდა არაპროპორციულად დიდი ოდენობის გადაცემის გარიგება.

ბასს 8-ის თანახმად რეტროსპექტიული გამოყენება აუცილებელია, იმ გამონაკლისით, რომ გამოყენების პირველ წელს, კომპანიას შეუძლია არ წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია წარდგენისთვის, რომელიც მოითხოვება ცვლილებებით 2011 წლის 1 ივლისით დაწყებული პერიოდისთვის. ბანკი მიიჩნევს, რომ ამ ცვლილებას არ ექნება მნიშვნელოვანი გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და მისი ოპერაციის შედეგებზე.

ფასს 9

ფასს 9, რომელიც გამოშვებულ იქნა 2009 წლის ნოემბერში და შეიცვალა 2010 წლის ოქტომბერში, წარმოადგენს ახალ მოთხოვნებს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან და აღიარების შეწყვეტასთან მიმართებაში.

ფასს 9 მოითხოვს, რომ ყველა აღიარებული ფინანსური აქტივი, რომელსაც ეხება ბასს 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება" აღიარების შემდგომი განსაზღვრა უნდა მოხდეს ამორტიზებული ან რეალური ღირებულებით. კერძოდ, სავალო ინვესტიციები, რომლებსაც ბიზნეს მოდელის შესაბამისად იყენებენ კონტრაქტით გათვალისწინებული ფულადი სახსრების მიღების მიზნით, და რომელთაც გააჩნიათ კონტრაქტით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს ძირითადი თანხისა და დარჩენილ ძირითად თანხებზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს, ზოგადად აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ანგარიშგების შესაბამისი პერიოდის ბოლოს. ყველა სხვა სავალო ინვესტიცია აისახება რეალური ღირებულებით აღიარების შემდგომი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს. ფასს 9-ს ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან მიმართებაში უკავშირდება (მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულბით ასახული) ფინანსური ვალდებულების რეალური ღირებულების ისეთი ცვლილების ასახვას, რომელიც გამოწვეულია ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებით. კერძოდ, ფასს 9-ს გათვალისწინებისას, ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, რომლებიც მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით აისახება, რეალური ღირებულების ცვლილების თანხა ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების შემთხვევაში აისახება სხვა სრულ მოგება-ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ამგვარი აღიარება გამოიწვევს, ან გაზრდის ბუღალტრულ შეუსაბამობას მოგებასა და ზარალში. ფინანსური ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების ეფექტი რეალურ ღირებულებაზე არ რეკლასიფიცირდება მოგებასა და ზარალში. წინა პერიოდებში, ბასს 39-ის საფუძველზე მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური ვალდებულების რეალური ღირებულების ცვლილების ერთიანი თანხა აღიარებას ექვემდებარებოდა მოგებასა და ზარალში.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფასს 9-ის, რომელიც გამოქვეყნებული იქნება 2015 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდისათვის მომზადებული ბანკის ფინანსური ანგარიშგებისთვის, და ახალი სტანდარტების მიღების გავლენის შეფასება ბანკის მიერ წარმოდგენილ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე შეუძლებელია დეტალური მიმოხილვის დასრულებამდე.

ფასს 13 "რეალური ღირებულების შეფასება"

ფასს 13 "რეალური ღირებულების შეფასება" მიზნად ისახავს შესაბამისობის გაუმჯობესებასა და სირთულეების აღმოფხვრას იმის საშუალებით, რომ უზრუნველყოფს რეალური ღირებულების ზუსტ განმარტებას, რეალური ღირებულების შეფასების და წარდგენის მოთხოვნების ერთიან წყაროს, რაც გამოყენებულ იქნება ფასს-ში. სტანდარტი მოიცავს:

- რეალური ღირებულების განსაზღვრას;
- ცალკე ფასს-ისთვის რეალური ღირებულების შეფასების საშუალებებს;
- რეალური ღირებულების შეფასების წარდგენის აუცილებლობას.

ფასს 13 გამოიყენება მაშინ, როდესაც სხვა ფასს-ი საჭიროებს ან უშვებს რეალური ღირებულების შეფასებას ან რეალური ღირებულების შეფასების წარდგენას (და შეფასებებს, როგორიცაა რეალური ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები, დაფუძნებული რეალურ ღირებულებაზე ან ამ შეფასებების წარდგენაზე) გარდა ფასს 2-ით „წილობრივი გადახდა" გათვალისწინებული წილობრივი გადახდის გარიგებების, ბასს 17-ით „იჯარა" გათვალისწინებული იჯარის გარიგებებისა, და შეფასებებისა, რომელთაც საერთო აქვს რეალური ღირებულებასთან, მაგრამ არ არის რეალური ღირებულება, როგორიცაა ბასს 2-ით „სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები" გათვალისწინებული წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება ან ბასს 36-ით „აქტივების გაუფასურება" გათვალისწინებული გამოყენებითი ღირებულება.

ბასს 1-ის ცვლილებები

ბასს 1-ის ცვლილებები – ითვალისწინებს სხვა ერთიანი შემოსავლის წარდგენის ცვლილებას. ბასს 1-ის ცვლილება მოიცავს:

- 2007 წლის ბასს 1-ის ცვლილებას, რომელიც მოითხოვს მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ერთად წარდგენას, ან როგორც ერთიანი „მოგება-ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიში" ან ცალ-ცალკე როგორც „მოგება-ზარალის ანგარიში" და „სრული შემოსავლის ანგარიში" – ვიდრე, როგორც ერთიანი მთლიანი ანგარიში, რასაც გვთავაზობდა ანგარიშგების სამუშაო ვერსია;
- კომპანიების მიერ სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი ელემენტების დაჯგუფებას იმის მიხედვით, შესაძლებელია თუ არა შესაბამისად მათი პოტენციური რეკლასიფიკაცია მოგება-ზარალში (დაჯგუფება ელემენტებად, რომელთა რეკლასიფიკაცია შესაძლებელია და ელემენტებად, რომელთა რეკლასიფიკაცია შეუძლებელია);
- დაბეგვრამდე წარმოდგენილ ელემენტებთან დაკავშირებული გადასახადის ცალ-ცალკე წარმოდგენას სრული შემოსავლის თითოეულ ჯგუფთან მიმართებაში (ისე რომ არჩევანი, თუ როგორ იქნეს წარმოდგენილი სხვა სრული შემოსავალი – დაბეგვრამდე თუ დაბეგვრის შემდეგ – დარჩეს უცვლელი).

ბასს 12-ის ცვლილება

ბასს 12 „მოგების გადასახადები"-ის ცვლილება უზრუნველყოფს იმის ვარაუდს, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულების აღდგენის გაზომვა რომელიც ხდება ბასს 40 „საინვესტიციო ქონება" რეალური ღირებულების მოდელის გამოყენებით ჩვეულებრივ განხორციელდება გაყიდვების გზით.

ბანკი მიიჩნევს, რომ ამ ცვლილებას არ ექნება მნიშვნელოვანი გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და მისი ოპერაციის შედეგებზე.

4. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს:		
საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე:		
-საპროცენტო შემოსავალი ინდივიდუალურად გაუფასურებულ ფინანსურ აქტივებზე	389	1,520
- საპროცენტო შემოსავალი ჯგუფურად გაუფასურებულ ფინანსურ აქტივებზე	2,881	1,706
- საპროცენტო შემოსავალი ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც არ არის გაუფასურებული	3,184	1,061
სულ საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე	6,454	4,287
საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე:		
საპროცენტო სარგებელი კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	5,457	3,572
საპროცენტო სარგებელი ბანკების მიმართ მოთხოვნებზე	617	289
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	380	426
სულ საპროცენტო შემოსავალი	**6,454**	**4,287**
საპროცენტო ხარჯი მოიცავს:		
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ვალდებულებებზე:		
საპროცენტო სარგებელი სუბორდინირებულ სესხებზე	(715)	(610)
საპროცენტო სარგებელი კლიენტების მიმართ ვალდებულებებზე	(1,087)	(574)
საპროცენტო ხარჯი ბანკების მიმართ ვალდებულებებზე	(676)	(87)
სულ საპროცენტო ხარჯი	**(2,478)**	**(1,271)**
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯამდე	**3,976**	**3,016**

5. გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი

გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის მოძრაობა კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოიცავს:

	კლიენტებზე გაცემული სესხები
დეკემბერი 31, 2009	4,519
რეზერვის ხარჯის აღიარება	133
აქტივების ჩამოწერა	(275)
დეკემბერი 31, 2010	4,377
რეზერვის ხარჯის აღიარება	2,895
დეკემბერი 31, 2011	**7,272**

6. წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე

წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე მოიცავს:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
სავაჭრო ოპერაციები, წმინდა	1,556	669
არარეალიზებული საკურსო სხვაობა, წმინდა	(202)	112
სულ წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	**1,354**	**781**

7. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები მოიცავს:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საკომისიო შემოსავლები:		
შემოსავლები სააგენტო მომსახურებიდან	1,090	980
გარანტიები	334	38
საკომისიო ნაღდი ფულის ინკასირებიდან	281	104
ანგარიშსწორების საკომისიო	157	86
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	88	52
სხვა	34	20
სულ საკომისიო შემოსავლები	**1,984**	**1,280**
საკომისიო ხარჯები:		
გარანტიები და აკრედიტივები	(57)	(21)
დოკუმენტური ხარჯები	(27)	(13)
ანგარიშსწორების საკომისიო	(26)	(17)
სხვა	(9)	(11)
სულ საკომისიო ხარჯები	**(119)**	**(62)**

8. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ხელფასები და პრემიები	1,330	1,049
ცვეთა და ამორტიზაცია	308	235
იჯარის ხარჯი	193	215
დაცვის ხარჯები	142	200
კომუნიკაციის ხარჯები	105	83
პროფესიული მომსახურება	70	138
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	65	82
რემონტისა და შენახვის ხარჯები	55	8
გადახდილი ჯარიმები და საურავები	28	3
სადაზღვევო ხარჯები	22	23
სამივლინებო ხარჯები	17	18
კომუნალური ხარჯები	16	16
წარმომადგენლობითი ხარჯები	11	6
ბეჭდვის ხარჯები	-	3
სხვა	247	213
სულ საოპერაციო ხარჯები	**2,609**	**2,292**

9. მოგების გადასახადი

ბანკი მისი მიმდინარე მოგების გადასახადის, აქტივებისა და ვალდებულებების დათვლასა და აღრიცხვას აწარმოებს საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე, რომელიც შესაძლოა განსხვავდებოდეს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისაგან.

გარკვეული ხარჯების არასაგადასახადო მიზნით გამოვიქვითვისა და გადასახადისაგან გათავისუფლებული შემოსავლებიდან გამომდინარე, ბანკი მუდმივად განიცდის საგადასახადო განსხვავებებს.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის გადავადებული გადასახადები ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას და საგადასახადო მიზნებისათვის გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობების წმინდა საგადასახადო ეფექტებს. 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული დროებითი სხვაობები ძირითადად დაკავშირებულია შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარების განსხვავებულ მეთოდებსა/დროსა და ასევე გარკვეული სახის აქტივების აღრიცხვიანობის სხვაობასთან საბუღალტრო მონაცემებზე დაყრდნობით.

მონაცემების შეჯამებისას გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს კორპორატიულ საგადასახადო 15%-იან განაკვეთს, რომელსაც საქართველოს საგადასახადო კოდექსის საფუძველზე კორპორატიული საწარმოები იხდიან საგადასახადო მოგებაზე.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დროებითი სხვაობები შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2011	**დეკემბერი 31, 2010**
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(78)	(204)
ძირითადი საშუალებები	144	55
არამატერიალური აქტივები	9	4
სუბორდინირებული სესხი	(29)	(29)
სხვა ვალდებულებები	21	21
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	67	(153)
ზარალის გადატანა მომავალ პერიოდზე	-	119
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	**67**	**(34)**

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისი ეფექტური საგადასახადო განაკვეთი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	**2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის**
მოგება მოგების გადასახადამდე	1,127	2,710
კანონით განსაზღვრული გადასახადის განაკვეთი (15%)	169	406
არ აღიარებული საგადასახადო აქტივების ცვლილება	-	(391)
მუდმივი ცვლილებების საგადასახადო ეფექტი	4	14
მოგების გადასახადის ხარჯი	173	29
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	278	-
მიმდინარე წელს ასახული გადავადებული გადასახადის (სარგებელი)/ხარჯი	(105)	29
მოგების გადასახადის ხარჯი	173	29

გადავადებული მოგების საგადასახადო ვალდებულებები	**2011**	**2010**
იანვარი 1 - გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	34	-
ცვლილება გადავადებული მოგების გადასახადში, რომელიც ასახულია სხვა სრულ შემოსავლებში	4	5
ცვლილება გადავადებული მოგების გადასახადში, რომელიც ასახულია მოგებასა და ზარალში	(105)	29
დეკემბერი 31 - გადავადებული საგადასახადო (აქტივი)/ ვალდებულება	**(67)**	34

10. ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში ("სებ")

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ფული	1,017	429
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში ("სებ")	9,488	1,509
სულ ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	**10,505**	**1,938**

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები მოიცავს მინიმალურ სავალდებულო დეპოზიტს საქართველოს ეროვნულ ბანკში ("სებ") 6,868 ათასი და 1,140 ათასი ლარის ოდენობით. ბანკს მოეთხოვება მუდმივად შეინარჩუნოს მინიმალური სარეზერვო თანხა საქართველოს ეროვნულ ბანკში.

ფული და ფულის ექვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის მიზნებისათვის შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	10,505	1,938
მოთხოვნები ბანკების მიმართ (შენიშვნა 26)	87,269	21,851
	97,774	23,789
გამოკლებული: სავალდებულო მინიმალური დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	(6,868)	(1,140)
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	**90,906**	**22,649**

11. მოთხოვნები ბანკების მიმართ

მოთხოვნები ბანკების მიმართ მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ვადიანი დეპოზიტები	-	10,407
საკორესპონდენტო ანგარიშები	87,269	11,444
სულ მოთხოვნები ბანკების მიმართ	**87,269**	**21,851**

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკების მიმართ მოთხოვნებზე დარიცხული პროცენტი შეადგენს ნულ ლარს და 6 ათას ლარს, შესაბამისად.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს გააჩნდა მოთხოვნები სამი და ოთხი ბანკის მიმართ, შესაბამისად, რაც აღემატება ბანკის საკუთარი კაპიტალის 10 პროცენტს.

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკების მიმართ მოთხოვნების ნაშთები არ მოიცავს საგარანტიო დეპოზიტებს, რომლებიც ბანკმა პლასტიკური ბარათების საშუალებით ოპერაციების განხორციელებისათვის განათავსა.

12. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
კლიენტებზე გაცემული სესხები	66,273	32,758
დარიცხული პროცენტი	2,852	1,706
	69,125	34,464
გამოკლებული: შესაძლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	(7,272)	(4,377)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	**61,853**	**30,087**

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის მოძრაობა მოცემულია მე-5 შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებას ბანკის მიერ მიღებული უზრუნველყოფის მიხედვით:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
სესხები უზრუნველყოფილი კომბინირებული უზრუნველყოფით	-	12,984
სესხები უზრუნველყოფილი უძრავი ქონებით	27,618	4,886
სესხები უზრუნველყოფილი სატრანსპორტო საშუალებებით და დანადგარებით	299	2,813
სესხები უზრუნვებლყოფილი გარანტიებით	6,665	2,241
სესხები უზრუნველყოფილი სხვა აქტივებით	14,717	4,326
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	12,554	2,837
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	**61,853**	**30,087**

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ანალიზი დარგების მიხედვით:		
ვაჭრობა და მომსახურება	21,708	22,110
მშენებლობა	31,788	4,459
ფიზიკური პირები	932	3,133
წარმოება	220	-
ენერგეტიკა	6,992	-
სხვა	213	385
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	**61,853**	**30,087**

2011 და 2010 წლების განმავლობაში ბანკმა მიიღო არაფინანსური აქტივები უზრუნველყოფის დასაკუთრების გზით. 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ეს აქტივები ნული და 532 ათასი ლარის ოდენობით შედის სხვა აქტივებსა და ძირითად საშუალებებში, ვინაიდან ბანკი ახლო მომავალში გეგმავს ფილიალის გახსნას.

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები მოიცავს შემდეგ პროდუქტებს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
იპოთეკური სესხები	2,110	3,124
სამომხმარებლო სესხები	896	1,577
სამანქანო სესხები	-	360
სხვა	831	597
	3,837	5,658
გამოკლებული: შესაძლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	(2,905)	(2,525)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	**932**	**3,133**

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკმა რვა და შვიდ კლიენტზე სესხის სახით გასცა 50,674 ათასი და 24,820 ათასი ლარი შესაბამისად, რაც აღემატება ბანკის კაპიტალის 10 პროცენტს.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხების პორტფელი მთლიანად გაიცა საქართველოში მოღვაწე კომპანიებზე, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან გეოგრაფიულ კონცენტრაციას ერთ რეგიონში.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხები, რომელთა პირობები შეიცვალა, შეადგენს 7,209 ათას და 7,136 ათას ლარს, შესაბამისად. სხვაგვარად ეს სესხები იქნებოდა ვადაგადაცილებული, ან გაუფასურებული.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კლიენტებზე გაცემული სესხების ანალიზს გაუფასურების მიხედვით:

	დეკემბერი 31, 2011			დეკემბერი 31, 2010		
	საბალანსო ღირებულება რეზერვის ფორმირებამდე	გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	საბალანსო ღირებულება	საბალანსო ღირებულება რეზერვის ფორმირებამდე	გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
კლიენტებზე გაცემული სესხები, რომლებიც ინდივიდუალურად განისაზღვრება როგორც გაუფასურებული	14,003	(6,809)	7,194	31,712	(3,530)	28,182
კლიენტებზე გაცემული სესხები, რომლებიც ერთობლივად განისაზღვრება როგორც გაუფასურებული	14,774	(463)	14,311	2,752	(847)	1,905
სესხები გაუფასურების გარეშე	40,348	-	40,348	-	-	-
სულ	**69,125**	**(7,272)**	**61,853**	**34,464**	**(4,377)**	**30,087**

13. გასაყიდად არსებული ინვესტიციები

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები მოიცავს:

	მფლობელობა %	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
სს გაერთიანებული კლირინგ-ცენტრი	6.25%	54	54
სულ გასაყიდად არსებული ინვესტიციები		**54**	**54**

14. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები მოიცავს:

	მიწა	შენობები	კომპიუტერები და საოფისე მოწყობილობა	ავეჯი და მოწყობილობები	ტრანსპორტი	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება	სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
თავდაპირველი/ გადაფასებული ღირებულებით									
დეკემბერი 31, 2009	1,551	-	289	61	321	44	256	4,678	7,200
შესყიდვა	-	500	79	5	-	-	13	-	597
გადაფასება	(59)	32	-	-	-	-	-	179	152
გადატანა	-	-	122	-	-	-	(122)	-	-
რეალიზაცია	-	-	-	(3)	-	-	(1)	-	(4)
დეკემბერი 31, 2010	1,492	532	490	63	321	44	146	4,857	7,945
შესყიდვა	-	-	56	15	166	-	16	331	584
გადაფასება	(418)	2	-	-	-	-	-	(152)	(568)
გადატანა	-	-	41	-	-	-	(41)	-	-
რეალიზაცია	-	-	-	-	(77)	-	(1)	-	(78)
დეკემბერი 31, 2011	1,074	534	587	78	410	44	120	5,036	7,883
დაგროვილი ცვეთა									
დეკემბერი 31, 2009	-	-	(128)	(26)	(115)	(14)	(21)	-	(304)
ცვეთის დარიცხვა	-	-	(88)	(16)	(80)	(11)	(14)	-	(209)
დეკემბერი 31, 2010	-	-	(216)	(42)	(195)	(25)	(35)	-	(513)
ცვეთის დარიცხვა	-	(27)	(116)	(14)	(90)	(11)	(14)	-	(272)
შემცირება გადაფასების შედეგად	-	27	-	-	-	-	-	-	27
შემცირება რეალიზაციის შედეგად	-	-	-	-	77	-	-	-	77
დეკემბერი 31, 2011	-	-	(332)	(56)	(208)	(36)	(49)	-	(681)
წმინდა საბალანსო ღირებულება									
დეკემბერი 31, 2011	**1,074**	**534**	**255**	**22**	**202**	**8**	**71**	**5,036**	**7,202**
დეკემბერი 31, 2010	**1,492**	**532**	**274**	**21**	**126**	**19**	**111**	**4,857**	**7,432**

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიწა, შენობა და დაუმთავრებელი მშენებლობა გადაფასებულ იქნა საბაზრო ფასებით, დამოუკიდებელი შემფასებლის შეხედულებისამებრ, გაყიდვების შედარების მიდგომის გამოყენებით. გაყიდვების შედარების მიდგომა - ადგენს უძრავ ქონებაზე საბაზრო ფასების ლიმიტებს, ფასების გამორკვევის საშუალებით, რაც დადგენილია უძრავი ქონების მყიდველებისათვის. გაყიდვები გამოკვლეულია, რათა გარიგების მხარეები მოტივირებულები იყოს. გასაყიდი ფასები ასახავს ტიპიური ბაზრის მონაწილეთა მოტივაციას, ანუ სპეციალური გარიგებების ტრანზაქციები, რომლებსაც აქვთ სურვილი გადაიხადონ დანამატი განსაკუთრებული ქონებისათვის, რომე ის უნდა აღმოიფხვრას. შედეგად, აღნიშნული მიწის, შენობებისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად შეადგენს 1,074 ათას, 534 ათას და 5,036 ათას ლარს.

15. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს:

თვითღირებულება	
დეკემბერი 31, 2009	163
შესყიდვა	71
დეკემბერი 31, 2010	234
შესყიდვა	24
დეკემბერი 31, 2011	258
დაგროვილი ამორტიზაცია	
დეკემბერი 31, 2009	(39)
წლის დარიცხვა	(26)
დეკემბერი 31, 2010	(65)
წლის დარიცხვა	(36)
დეკემბერი 31, 2011	(101)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
დეკემბერი 31, 2011	**157**
დეკემბერი 31, 2010	**169**

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამებსა და ლიცენზიებს.

16. ᲡᲮᲕᲐ ᲐᲥᲢᲘᲕᲔᲑᲘ

სხვა აქტივები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
სხვა ფინანსური აქტივები:		
მოთხოვნები სხვა გარიგებებზე	49	2
დარიცხული შემოსავალი	29	9
	78	11
სხვა არაფინანსური აქტივები:		
საგადახადო მოთხოვნები, მოგების გადასახადის გარდა	3	21
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები	1	-
საოპერაციო ხარჯებზე გადახდილი ავანსები	49	19
სულ სხვა აქტივები	**131**	**51**

17. ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲔᲑᲘ ᲑᲐᲜᲙᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ

ვალდებულებები ბანკების მიმართ მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
სხვა ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები	21	1,077
დამფუძნებლის დეპოზიტები	24,222	5,320
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისა და ბანკებისაგან მიღებული სესხები	-	2,421
სულ ვალდებულებები ბანკების მიმართ	**24,243**	**8,818**

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკების მიმართ ვალდებულებებში შესული დარიცხული პროცენტი შეადგენს 3 ათას და 72 ათას ლარს, შესაბამისად.

18. ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲔᲑᲘ ᲙᲚᲘᲔᲜᲢᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ

ვალდებულებები კლიენტების მიმართ მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ვადიანი დეპოზიტები	11,028	13,993
მოთხოვნამდე ანგარიშები	97,023	18,600
სულ ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	**108,051**	**32,593**

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტთა ანგარიშები მოიცავს საპროცენტო ხარჯებს 179 ათასი და 226 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ანალიზი დარგების მიხედვით:		
ფიზიკური პირები	11,381	14,956
მშენებლობა	94,382	12,673
ვაჭრობა	1,286	1,314
ენერგეტიკა	44	47
სოფლის მეურნეობა	1	1
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	-	1
სხვა	957	3,601
სულ ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	**108,051**	**32,593**

19. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:		
კრედიტორული დავალიანება	134	78
	134	78
სხვა არა-ფინანსური ვალდებულებები:		
საგადასახადო ვალდებულებები მოგების გადასახადის გარდა	2	-
სხვა	4	2
სულ სხვა ვალდებულებები	**140**	**80**

20. სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი შეადგენს:

	ვალუტა	დაფარვის ვადა	ნომინა-ლური საპრო-ცენტო განაკვეთი %	საშუალო შეწონილი ეფექტური განაკვეთი	დეკემბერი 31, 2011	დაფარვის ვადა	ნომინა-ლური საპრო-ცენტო განაკვეთი %	საშუალო შეწონილი ეფექტური განაკვეთი	დეკემბერი 31, 2010
სუბორდინირებული სესხი დამფუძნებელი ბანკისაგან	აშშ დოლარი	სექტემბერი 15, 2017	5%	5%	11,501	ივნისი 29, 2015	9%	9%	8,671
სულ სუბორდინირებული სესხი					**11,501**				**8,671**

ბანკის გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში ვალის ხელახლა გადახდა არის ბანკის სხვა ყველა დანარჩენი კრედიტორების ვალდებულებების გადახდის შემდგომი ვალდებულება.

21. სააქციო კაპიტალი

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის დამტკიცებული, გამოშვებული და გადახდილი კაპიტალი შესაბამისად შეადგენს 22,688 ათას და 12,000 ათას ლარს-22,688 და 12,000 ჩვეულებრივ აქციებს, ღირებულებით 1,000 ლარი თითოზე.

22. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

ბანკი თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესში კლიენტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით იყენებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს გარე-საბალანსო რისკებით. აღნიშნული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს სხვადასხვა ხარისხის საკრედიტო რისკს, არ არის ასახული ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში.

ბანკი არასაბალანსო ვალდებულებებთან მიმართებაში იმავე საკრედიტო და მართვის პოლიტიკით ხელმძღვანელობს, რომელსაც იყენებს საბალანსო ოპერაციებში.

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით პირობითი ვალდებულებები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
პირობითი და საკრედიტო ვალდებულებები		
გაცემული გარანტიები და სხვა ვალდებულებები	7,799	5,070
აკრედიტივები	-	-
სასესხო და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები	619	232
სულ პირობითი და საკრედიტო ვალდებულებები	**8,418**	**5,302**

საკრედიტო ხაზის ლიმიტის ფარგლებში კლიენტებზე სესხების გაცემა მტკიცდება ბანკის მიერ თითოეული შემთხვევის განხილვის საფუძველზე, რომელიც დამოკიდებულია მსესხებელის ფინანსურ მდგომარეობაზე, სესხის მომსახურებასა და სხვა პირობებზე. 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი სახის გამოუყენებელმა საკრედიტო ხაზებმა შესაბამისად შეადგინა 619 ათასი და 232 ათასი ლარი.

ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარჯებზე – 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარჯებზე.

ვალდებულებები საოპერაციო ლიზინგზე – 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა რაიმე სახის შეუზღუდავი ვალდებულებები საოპერაციო ლიზინგზე.

სასამართლო დავები – დროდადრო ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირებისას, ჩნდება კლიენტებისა და კონტრაგენტების პრეტენზიები ბანკის მიმართ. ხელმძღვანელობის აზრით რაიმე არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის მოსალოდნელი და ამგვარად ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს შესაბამის ზარალის ანარიცხს.

გადასახადები –საქართველოს კომერციულ და საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე არსებობს საშიშროება საგადასახადო ორგანოების მიერ ბიზნესის საქმიანობის შემთხვევითი შეფასებისა. იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ კანონის თავისებურად გაგებას არ იქნება მოწონებული საგადასახადო ორგანოების მიერ, ამან შეიძლება გამოიწვიოს დამატებითი გადასახადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვა.

ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს კლიენტების სესხების და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის და რეზერვის აღდგენაზე დროებითი განსხვავებების შეფასებისას, რაც იწვევს დასაბეგრი მოგების უფრო ნაკლებად წარმოდგენას. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ გადასახადის ყველა თანხა უკვე დარიცხულია და ამასთან არცერთი შესწორება არ გაკეთებულა ფინანსურ ანგარიშგებაში.

საოპერაციო გარემო – საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი ხასიათდება ისეთი რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით. როგორც წარსულში ხდებოდა, რეალურ, ან მოსალოდნელ ფინანსურ პრობლემებს, ან განვითარებად ეკონომიკაში ინვესტიციების ჩადებასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი რისკების ზრდა შეიძლება უარყოფითად მოქმედებდეს საქართველოში საინვესტიციო კლიმატზე და ზოგადად საქართველოს ეკონომიკაზე.

წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, კვლავ ექვემდებარება სწრაფ ცვლილებებს. საქართველოში საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი, და სხვა კანონიერი და ფისკალური დაბრკოლებები სირთულეებს უქმნის საქართველოში ამჟამად მომუშავე საწარმოებს. საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფისკალური და ფულადი პოლიტიკის ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, რეგულირების და პოლიტიკური გარემოს განვითარების პარალელურად.

23. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

გარიგებები ბანკსა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის წარმოდგენილია ქვემოთ:

	დეკემბერი 31, 2011 დაკავშირე-ბული მხარეების ნაშთები	დეკემბერი 31, 2011 კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მუხლის მიხედვით	დეკემბერი 31, 2010 დაკავშირე-ბული მხარეების ნაშთები	დეკემბერი 31, 2010 კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მუხლის მიხედვით
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	72,564	87,269	5,498	21,851
- *დამფუძნებელი*	72,370	-	5,491	-
- *კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ*	194	-	7	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები, სულ	3,165	69,125	61	34,464
- *ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა*	62	-	61	-
- *სხვა დაკავშირებული მხარეები*	3,103	-	-	-
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	-	(7,272)	(1)	(4,377)
- *ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა*	-	-	(1)	-
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	24,222	24,243	5,320	8,818
- *დამფუძნებელი*	24,222	-	5,320	-
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	127	108,051	13,871	32,593
- *ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა*	117	-	2	-
- *სხვა დაკავშირებული მხარეები*	10	-	13,869	-
სუბორდინირებული სესხი	11,501	11,501	8,671	8,671
- *დამფუძნებელი*	11,501	-	8,671	-

დირექტორების, ზედამხედველობის საბჭოსა და უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელების ანაზღაურებამ შეადგინა:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის გარიგებები დაკავშირე-ბულ მხარეებთან	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მუხლის მიხედვით	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის გარიგებები დაკავშირე-ბულ მხარეებთან	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მუხლის მიხედვით
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება				
- *თანამშრომელთა მოკლევადიანი ანაზღაურება*	313	1,330	288	1,049
სულ	**313**	**1,330**	**288**	**1,049**

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის სრული მოგება-ზარალის ანგარიში მოიცავს შემდეგ თანხებს, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების შედეგად წარმოიშვა:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის		2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	
	გარიგებები დაკავშირე-ბულ მხარეებთან	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მუხლის მიხედვით	გარიგებები დაკავშირე-ბულ მხარეებთან	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მუხლის მიხედვით
საპროცენტო შემოსავალი	178	6,454	25	4,287
- *დამფუძნებელი*	-	-	-	-
- *სხვა დაკავშირებული მხარეები*	175	-	-	-
- *ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა*	3	-	25	-
საპროცენტო ხარჯი	(1,281)	(2,478)	(1,021)	(1,271)
- *დამფუძნებელი*	(1,281)	-	(803)	-
- *სხვა დაკავშირებული მხარეები*	-	-	(218)	-
საკომისიო შემოსავლები	1,090	1,984	980	1,280
- *დამფუძნებელი*	1,090	-	980	-
საოპერაციო ხარჯები	313	(2,609)	(288)	(2,292)
- *ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა*	313	-	(288)	-

24. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

რეალური ღირებულება წარმოადგენს თანხას, რომელზეც ინსტრუმენტი შეიძლება გაიცვალოს გარიგების მოსურნე გათვითცნობიერებულ მხარეებს შორის კომერციული ოპერაციის შედეგად გარდა სალიკვიდაციო და იძულებითი გარიგებებისა.

აქტივები რომელთა რეალური ღირებულება უტოლდება საბალანსო ღირებულებას

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება უტოლდება რეალურ ღირებულებას, იმ შემთხვევაში თუ მათ გააჩნიათ ხანმოკლე დაფარვის ვადა (3 თვეზე ნაკლები). ეს დაშვება ასევე ეხება მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და შემნახველ ანგარიშებს, რომლებსაც არ გააჩნიათ დაფარვის ვადა.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული სესხები და მოთხოვნები

ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მომავალი ფულადი ნაკადების შემოდინებას, რომელთა მიღება მოსალოდნელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დაფარვის ვადის მქონე ახალი ფინანსური ინსტრუმენტებიდან. გამოყენებული დისკონტირებული საპროცენტო განაკვეთი დამოკიდებულია ვალუტაზე, ინსტრუმენტების დაფარვის ვადასა და კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები

დაფარვის დადგენილ ვადაში ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების დადგენილი საბაზრო ღირებულება, რომელთათვისაც არ არსებობს კოტირებული საბაზრო ფასი, გამოანგარიშებულ იქნა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მომავალი ფულადი ნაკადების შემოდინების საფუძველზე, რომელთა მიღება მოსალოდნელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დაფარვის ვადის მქონე ახალი ფინანსური ინსტრუმენტებიდან.

	დეკემბერი 31, 2011		დეკემბერი 31, 2010	
	საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	10,505	10,505	1,938	1,938
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	87,269	87,269	21,851	21,762
კლიენტებზე გაცემული სესხები	61,853	61,821	30,087	30,072
ასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	54	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	78	78	11	11
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	24,243	24,172	8,818	8, 790
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	108,051	108,023	32,593	32,582
სუბორდინირებული სესხი	11,501	11,501	8,671	8,671
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	134	134	78	77

ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული იყო ბანკის მიერ შესაძლებელი საბაზრო ინფორმაციით, სადაც იგი არსებობს სათანადო შეფასების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. თუმცა გადაწყვეტილება აუცილებლად უნდა განსაზღვრავდეს საბაზრო მონაცემების სავარაუდო სამართლიან ღირებულებას. საქართველო აგრძელებს განვითარებადი ბაზრის რამოდენიმე მახასიათებლის გამოვლენას და ეკონომიკური პირობები აგრძელებს ფინანსური ბაზრების საქმიანობის შეზღუდვებს.

ბანკის ხელმძღვანელობამ გამოიყენა ყველა შესაძლო ბაზრის ინფორმაცია ფინანსური ინსრტუმენტების სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულება განისაზღვრება შემდეგნაირად:

- ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულება სტანდარტული წესებითა და პირობებით და ივაჭრება სხვადასხვა ლიკვიდურ ბაზრებზე და განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასების მიხედვით (მოიცავს გამოქვეყნებულ გამოსყიდულ ობლიგაციებს (ვალდებულებებს), თამასუქებს, სხვადასხვა და მუდმივმოქმედ ვალდებულებებს).
- ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (არ მოიცავს დერივატივებს) რეალური ღირებულებით აღირიცხება პრაქტიკაში მიღებული ფასწარმოქმნის მოდელების და დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის შედეგად, ბაზარზე არსებული გარიგებების მიხედვით დილერების ფასების კოტირებით მსგავს ფინანსურ ინსტრუმენტებზე.

25. კაპიტალის რისკის მართვა

კაპიტალის მართვისას ბანკის მიზანია, შეასრულოს კაპიტალის მოთხოვნები დადგენილი საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ - დაიცვას ბანკის ფუნქციონირების გაგრძელება, როგორც მოქმედმა საწარმომ და შეინარჩუნოს საკმარისი კაპიტალის ბაზა კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის მისაღწევად, ანაკლებ 12%-ისა.

ბანკის საერთო პოლიტიკა კაპიტალის რისკთან მიმართებაში უცვლელია 2010 წლიდან.

სებ-ის მიერ დადგენილი მიმდინარე კაპიტალით ბანკები ვალდებულნი არიან : ა) ფლობდნენ სააქციო კაპიტალის მინიმალურ დონეს - 12,000 ათასი ლარი; ბ) შეინარჩუნონ რისკების მიხედვით შეწონილი აქტივები მარეგულირებელი კაპიტალის კოეფიციენტი და რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები („საწესდებო კაპიტალის კოეფიციენტი“) დადგენილი 12 % ან მეტი და გ) შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივები (პირველადი კაპიტალის კოეპიციენტი) დადგენილი 8 % ან მეტი.

შემდეგი ცხრილი აანალიზებს ბანკის მიერ კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის საზედამხედველო კაპიტალის რესურსებს ბაზელის კომიტეტის მიერ დადგენილი პრინციპების შესაბამისად:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
მოძრაობები პირველად კაპიტალში:		
1 იანვარი	11,386	8,678
წლის წმინდა მოგება/(ზარალი)	954	2,681
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება	10,688	-
სხვა სრული შემოსავალი	25	27
31 დეკემბერი	23,053	11,386

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
საზედამხედველო კაპიტალის შემადგენლობა:		
პირველადი კაპიტალი:		
სააქციო კაპიტალი	22,688	12,000
დაგროვილი ზარალი	313	(641)
გადაფასების რეზერვი	52	27
სულ კვალიფიცირებული პირველადი კაპიტალი	23,053	11,386
სუბორდინირებული სესხი	11,501	5,693
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	34,554	17,079
კაპიტალის კოეფიციენტები:		
პირველადი კაპიტალი	27.49%	20.41%
სულ კაპიტალი	41.17%	30.50%

კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველსაყოფად სტანდარტებით დაწესებული რაოდენობრივი საზომები ბანკისაგან მოითხოვს მთლიანი კაპიტალის (8%) და პირველადი კაპიტალის (4%) რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების მინიმალური ნაშთების და კოეფიციენტების შენარჩუნებას.

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის ბანკის მთლიანი კაპიტალის გამოთვლაში სუბორდინირებული სესხი 50 %-ით შემოიფარგლება საზედამხედველო კაპიტალთან მიმართებაში. ბანკის გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში ამ ვალდებულების დაფარვა ექვემდებარება ბანკის ყველა სხვა კრედიტორთა ვალდებულებების გადახდის შემდგომ გადახდას.

26. რისკის მართვის პოლიტიკა

რისკების მართვა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საბანკო საქმიანობაში და არის ბანკის ოპერაციების მნიშვნელოვანი ელემენტი. ბანკის საქმიანობისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკები მოიცავს:

- საკრედიტო რისკს
- ლიკვიდობის რისკს
- საბაზრო რისკს

ბანკი აღიარებს, რომ რისკის ეფექტური მართვის პროცესების არსებობა მნიშვნელოვანია. ამისათვის ბანკმა დაადგინა რისკის მართვის გარემო, რომლის უმთავრესი მიზანია ბანკი დაიცვას რისკისაგან და საშუალება მისცეს მიაღწიოს საკუთარ მიზნებს.

საკრედიტო რისკი

ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული რომელიმე მხარე ვერ შეძლებს დაკისრებული ვალდებულების შესრულებას, რის შედეგადაც მეორე მხარეს მიადგება ფინანსური ზარალი.

დიდნაწილად საკრედიტო რისკის წარმოიშობა ბანკების გაცემული სესხებისა და გარესაბალანსო საკრედიტო ვალდებულებებისაგან. რისკის ანგარიშგების მიზნებისათვის ბანკი განიხილავს ყველა ელემენტს საკრედიტო რისკის გამოვლინებებისას, როგორიცაა ინდივიდუალური კონტრაგენტის სპეციფიკური რისკი, საკრედიტო გარემოს დეფოლტის რისკი და ინდუსტრიული რისკი. ბანკი ადგენს საკრედიტო რისკის დონეს შეზღუდვების შემოღებით მიღებული რისკის მოცულობაზე ერთ მსესხებელზე ან მსესხებელის ჯგუფებზე და ინდუსტრიის სეგმენტებზე. შეზღუდვების ფაქტიური გამოვლინებები მოწმდება ყოველკვირეულად.

საკრედიტო რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება ბანკის ხელმძღვანელთა საბჭოს მიერ დაწესებულ ლიმიტებში. ბანკში დაარსებულია საკრედიტო კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია ინდივიდუალური მსესხებლების საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცებაზე:

- დამფუძნებელი ბანკის საკრედიტო კომიტეტი ვალდებულია განიხილოს და დაამტკიცოს ყველა სესხი 1,000 ათასი აშშ დოლარის ლარში ექვივალენტის ზემოთ. ის ასევე პასუხისმგებელია მისცეს მითითებები ბანკის საკრედიტო კომიტეტს ყველა სხვა გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით;

- ბანკის საკრედიტო კომიტეტი განიხილავს და ამტკიცებს ყველა თანხას 1,000 ათასი აშშ დოლარის ლარში ექვივლანტის ქვემოთ. საკრედიტო კომიტეტი იკრიბება ყოველკვირეულად.

საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარება ასევე ფასდება და იმართება ნაწილობრივ უზრუნველყოფის, ქონებაზე იპოთეკური ინტერესების, აქტივებისა და ფასიანი ქაღალდების გირავნობის სახით და სხვა უზრუნველყოფის, პერსონალური და კორპორატიული გარანტიების ჩათვლით, კონტროლით და მონიტორინგით. მიუხედავად იმისა, რომ უზრუნველყოფა მნიშვნელოვანი შემამსუბუქებელი ფაქტორია საკრედიტო რისკის შეფასებისას, ეს არის ბანკის პოლიტიკა, რომ დარწმუნდეს კლიენტების მიერ სესხების დაფარვის შესაძლებლობაში, ვიდრე დაეყრდნოს მხოლოდ თავდებობას. გირაო ითვლება დაფარვის მეორად წყაროდ. ზოგიერთ გამონაკლის შემთხვევაში, რაც დამოკიდებულია კლიენტის სტაბილურობაზე ან პროდუქტის ტიპზე და მოცულობაზე, ობიექტები შეიძლება იყოს არაუზრუნველყოფილი.

საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარების მაქსიმალური ოდენობა

ბანკის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკის მიმართ ცვალებადია და დამოკიდებულია როგორც ინდივიდუალურ რისკებზე, ასევე საბაზრო ეკონომიკასთან დაკავშირებულ ზოგად რისკებზეც.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს საბალანსო და გარე-საბალანსო აქტივების მაქსიმალური საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარებას. ბალანსში ფინანსურ აქტივებზე მაქსიმალური დაქვემდებარება უტოლდება აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაქვითვამდე და უზრუნველყოფამდე. ბანკის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკისადმი იმ შემთხვევაში თუ უზრუნველყოფა და ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებულია და პირობითი ვალდებულება, ან კრედიტის გაცემის ვალდებულება არ სრულდება, წარმოდგენილია ამ ინსტრუმენტების კონტრაქტით გათვალისწინებული ღირებულებით.

	მაქსიმალური დაქვემდებარება	
	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	9,488	1,509
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	87,269	21,851
კლიენტებზე გაცემული სესხები	61,853	30,087
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	78	11
გაცემული გარანტიები და მსგავსი პირობითი ვალდებულებები	7,799	5,070
აკრედიტივები	-	-
სასესხო გარანტიები და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	619	232

<u>გარე-საბალანსო რისკი</u>

ბანკი ფუნდამენტურად იგივე რისკის მართვის პოლიტიკას ატარებს გარე-საბალანსო რისკების მიმართ, როგორც საბალანსო რისკების. სასესხო ვალდებულებების შემთხვევაში მომხმარებლებზე და კონტრაგენტებზე იმოქმედებს იგივე საკრედიტო მართვის პოლიტიკა როგორც სესხებისა და ავანსების შემთხვევაში. უზრუნველყოფა შეიძლება მოთხოვნილ იქნას კონტრაგენტების სიძლიერისა და გარიგების ხასიათის მიხედვით.

ზემოთხსენებული ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებში მოყვანილი თანხა არის მაქსიმუმი, რაც ბანკს შეეძლო დაედგინა გარანტიის კონტრაქტების თანახმად, იმ შემთხვევაში თუ ეს თანხა მოთხოვნილია კონტრაგენტის მიერ გარანტიით. ანგარიშგების პერიოდის დასასრულისთვის არსებულ მოლოდინზე დაყრდნობით ბანკი მიიჩნევს, რომ შეთანხმებების თანახმად არ იქნება გადასახდელი არანაირი ვალდებულება. თუმცა, ეს ვარაუდი შეიძლება შეიცვალოს კონტრაგენტის მიერ გარანტიის თანახმად მოთხოვნის არსებობის ალბათობის მიხედვით, რაც შეიძლება ნიშნავდეს იმას, რომ კონტრაგენტის გარანტირებული მოთხოვნები განიცდიდეს საკრედიტო დანაკარგებს.

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მაქსიმალური თანხა რაც ბანკი შესაძლებელია იძულებული გახდეს, რომ დაადგინოს გარანტიის კონტრაქტების თანახმად, იმ შემთხვევაში თუ მთლიანად გარანტირებული თანხა მოთხოვნილია კონტრაგენტის მიერ, შესაბამისად შეადგენს 7,799 ათას და 5,070 ათას ლარს.

გეოგრაფიული კონცენტრაცია

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აკონტროლებს კანონმდებლობის და რეგულირების მოთხოვნებთან ბანკის საქმიანობის შესაბამისობას და აფასებს მათ გავლენას ბანკის საქმიანობაზე. ამგვარი მიდგომა საშუალებას აძლევს ბანკს მინიმუმამდე დაიყვანოს საქართველოში არსებული საინვესტიციო გარემოს ცვლილებებთან დაკავშირებული შესაძლებელი დანაკარგები.

აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია ქვემოთ:

	საქართველო	სხვა არა ეგთო-ს ქვეყნები	ეგთო-ს ქვეყნები	დეკემბერი 31, 2011 სულ
ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲣᲠᲘ ᲐᲥᲢᲘᲕᲔᲑᲘ				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	10,505	-	-	10,505
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	17,446	69,625	198	87,269
კლიენტებზე გაცემული სესხები	55,579	6,274	-	61,853
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	54
სხვა ფინანსური აქტივები	78	-	-	78
ᲡᲣᲚ ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲣᲠᲘ ᲐᲥᲢᲘᲕᲔᲑᲘ	**83,662**	**75,899**	**198**	**159,759**
ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲣᲠᲘ ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲔᲑᲘ				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	21	24,222	-	24,243
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	97,019	11,010	22	108,051
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	134	-	-	134
სუბორდინირებული სესხი	-	11,501	-	11,501
ᲡᲣᲚ ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲣᲠᲘ ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲔᲑᲘ	**97,174**	**46,733**	**22**	**143,929**
ᲬᲛᲘᲜᲓᲐ ᲞᲝᲖᲘᲪᲘᲐ ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲣᲠ ᲘᲜᲡᲢᲠᲣᲛᲔᲜᲢᲔᲑᲖᲔ	**(13,512)**	**29,166**	**176**	

	საქართველო	სხვა არა ეგთო-ს ქვეყნები	ეგთო-ს ქვეყნები	დეკემბერი 31, 2010 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,938	-	-	1,938
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	10,474	4,769	6,608	21,851
კლიენტებზე გაცემული სესხები	30,087	-	-	30,087
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	54
სხვა ფინანსური აქტივები	11	-	-	11
სულ ფინანსური აქტივები	**42,564**	**4,769**	**6,608**	**53,941**
ფინანსური ვალდებულებები				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	1,077	2,421	5,320	8,818
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	32,593	-	-	32,593
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	78	-	-	78
სუბორდინირებული სესხი	-	8,671	-	8,671
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**33,748**	**11,092**	**5,320**	**50,160**
წმინდა პოზიცია ფინანსურ ინსტრუმენტებზე	**8,816**	**(6,323)**	**1,288**	

უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის მოთხოვნის რაოდენობა და სახეობა დამოკიდებულია ხელშეკრულების მეორე მხარის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე, უზრუნველყოფის სახეობებისა და შეფასების პარამეტრების განსაზღვრა ხდება დანერგილი ინსტრუქციების საფუძველზე.

უზრუნველყოფის ძირითადი სახეობებია:

- კომერციული დაკრედიტების შემთხვევაში უძრავი ქონება, მარაგები, გარანტიები, ტრანსპორტი და მოწყობილობა.
- საცალო დაკრედიტების შემთხვევაში საცხოვრებელი ქონება, გარანტიები, ტრანსპორტი და მოწყობილობა.

მიმდინარე წლის განმავლობაში ბანკი არ დაუფლებია აქტივებს, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შედგენის თარიღისათვის გაყიდვის პროცესშია.

ხელმძღვანელობა ახორციელებს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, შესაბამისი ხელშეკრულების მიხედვით დამატებითი უზრუნველყოფის მოთხოვნას და უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების კონტროლს შესაბამისი მიმდინარე გაუფასურების გათვალისწინებით.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასის მიხედვით

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება საკრედიტო რეიტინგის მიხედვით, რომელიც გამოსცა საერთაშორისო სააგენტოებმა “Fitch”, “Standard & Poor’s” და “Moody’s”. უმაღლესი შეფასება არის AAA. საინვესტიციო ფინანსურ აქტივებს გააჩნიათ შეფასება AAA-დან BBB-მდე. ფინანსური აქტივები, რომელთა შეფასება BBB-ზე ნაკლებია კლასიფიცირდება, როგორც სპეკულაციური რეიტინგის მქონე. ქვემოთ მოცემულ ცხრილი დაწვრილებით ხსნის იმ ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგებს, რომელიც ბანკს გააჩნია და არ არის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული:

დეკემბერი 31, 2011	ააა	აა	ა	ბბბ	< ბბბ	შეუფასე-ბელი	სულ
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	198	-	-	69,625	17,436	10	87,269
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	-	61,853	61,853
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	78	78
დეკემბერი 31, 2010							
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	4,682	-	-	17,169	-	-	21,851
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	-	30,087	30,087
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	11	11

ბანკი ახორციელებს მრავალ გარიგებებს სადაც კონტრაგენტი არ ფასდება საერთაშორისო შეფასების სააგენტოების მიერ. ბანკს არ შეუმუშავებია საერთაშორისო მოდელი რის მიხედვითაც იგი განსაზღვრავდა კონტრაგენტის რეიტინგს, რაც განსხვავდება საერთაშორისო სააგენტოების რეიტინგისგან.

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნაშთები სებ-ში შესაბამისად შეადგენს, 9,488 ათას და 1,509 ათას ლარს. საქართველოს საკრედიტო რეიტინგი, საერთაშორისო სააგენტოების რეიტინგების თანახმად არის საინვესტიცციო დონე <ბბბ.

სესხები და ავანსები შეცვლილი პირობებით

სესხების და ავანსების პირობების შეცვლა ხდება, როგორც წესი, როგორც კლიენტთან მიმდინარე ურთიერთობის ნაწილი, ან მსესხებელის მდგომარეობაში უარყოფითი ცვლილებების დროს. ამ უკანასკნელ შემთხვევაში, პირობების შეცვლამ შეიძლება გამოიწვიოს სესხის გადახდის ან გადაფარვის ვადის გადაგრძელება, ამ დროს ბანკი სთავაზობს შეღავათიან საპროცენტო განაკვეთს პრობლემურ მსესხებელს. ამის შედეგად აქტივი რჩება ვადაგადაცილებაში და იქნება ინდივიდუალურად გაუფასურებული, სადაც ძირისა და პროცენტის შეცვლილი თანხები ვერ აღადგენენ აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებას. სხვა შემთხვევაში პირობების შეცვლა მიგვიყვანს ახალი ხელშეკრულების დადებამდე, რაც განიხილება როგორც ახალი სესხი.

<u>იმ ფინანსური აქტივების საბალანსო თანხა, რომელთა პირობების შეთანხმება შეიცვალა, კლასების მიხედვით:</u>

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს შეცვლილი პირობების მქონე ფინანსური აქტივების საბალანსო თანხას, კლასების მიხედვით:

ფინანსური აქტივების კლასი	2011 წლის 31 დეკემბერი	2010 წლის 31 დეკემბერი
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7,209	7,136

საბანკო სექტორი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ბანკთაშორის დეპოზიტებთან მიმართებაში. კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან მიმართებაში რისკების მოცულობა კონცენტრირდება საქართველოში. საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარებას მონიტორინგი რეგულარულად უტარდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკით დადგენილი საკრედიტო ლიმიტებისა და კრედიტუნარიანობის მოთხოვნების დაცვა.

ლიკვიდობის რისკი

<u>ლიკვიდობის რისკის მართვა</u>

ლიკვიდობის რისკი ეხება დეპოზიტების გადინების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად საკმარისი სახსრების არსებობას, რომლებიც უკავშირდება ფინანსურ ინსტრუმენტებს მათი დაფარვის ვადის დადგომისას. ბანკი დაუცველია ყოველდღიური შესაძლებელი ფულადი რესურსების მოწოდებისაგან, ძირითადად მიმდინარე კლიენტთა ანგარიშებიდან, ბანკი არ ინარჩუნებს ფულად რესურსებს ყველა აღნიშნული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, როგორც გამოცდილება აჩვენებს, ვადიანი საინვესტიციო სახსრების დაბრუნების მინიმალური დონე შეიძლება მიჩნეულ იქნეს მაღალი დონის რეალობად. ლიკვიდობის რისკს მართავს „ ALMC“.

ბანკი ისწრაფვის შეინარჩუნოს სტაბილური დაფინანსების ბაზა, რაც მოიცავს ძირითადად სხვა ბანკების ვალდებულებებს, კორპორატიული და საცალო კლიენტების დეპოზიტების და ინვესტირების თანხებს, რასაც აბანდებს დივერსიფიცირებული პორტფელის ლიკვიდურ აქტივებში, იმ შემთხვევაში, რომ სწრაფად და შეუფერხებლად უპასუხოს ლიკვიდობის მოთხოვნებს.

ბანკის ლიკვიდობის მართვა მოითხოვს პირველი დონის ლიკვიდური აქტივების საჭიროების გათვალისწინებას, როგორც შემდგომში ვალდებულებას; მოითხოვს შენარჩუნებულ იყოს დაფინანსების წყაროების ხელმისაწვდომობის განაკვეთი; შენარჩუნებულ იყოს დაფინანსების გეგმების და მონიტორინგის ბალანსის ლიკვიდობის კოეფიციენტი მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად. ბანკი ლიკვიდობის კოეფიციენტს ანგარიშობს ყოველთვიურად საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნის შესაბამისად. კოეფიციენტი, რომელიც შემოწმებულია არის ლიკვიდობის კოეფიციენტი, რომელიც გამოითვლება, როგორც თანაფარდობა მაღალი ლიკვიდური აქტივებისა გადასახადის მოთხოვნამდე ვალდებულებებთან (ექვს თვეზე ნაკლები ვადით მოქმედი გარესაბალანსო ვალდებულებების ჩათვლით).

სებ-ის მიერ დადგენილი ინსტრუქციის თანახმად, ბანკი ანგარიშობს მყისიერ ლიკვიდობას, როგორც თანაფარდობას ყოველდღიურად საშუალოდ ლიკვიდური აქტივებისა საშუალო ყოველდღიურ ლიკვიდურ ვალდებულებებთნ. ეს კოეფიციენტი გაანგარიშებულია ბალანსებზე დაყრდნობით, მიღებული დაწესებული ბანკის ფინანსური ანგარიშებიდან.

საქართველოს ეროვნულ ბანკს დაწესებული აქვს ლიკვიდობის საჭირო მინიმალური დონე, რაც 2011 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით ბანკის მიერ შესრულებულია.

როცა გადასახდელი თანხა არ არის ფიქსირებული, ფასი განისაზღვრება მითითებულ პირობებში არსებული საანგარიშო თარიღით. უცხოური ვალუტის გადახდა ხორციელდება საანგარიშო თარიღით გამოყენებული გაცვლითი კურსით.

ლიკვიდობისა და საპროცენტო რისკის ანალიზი:

(ა) ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის პირობა, რომელიც იანგარიშება ფინანსური ვალდებულებების (სესხის ძირი და პროცენტი) არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისთვის ადრეული თარიღით, როდესაც ბანკი ვალდებული იქნება დაფაროს ვალდებულება;

(ბ) ფინანსური აქტივების დაფარვის პირობა, რომელიც იანგარიშება ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით) არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისთვის და რომელიც მიღებული იქნება აქტივებზე დაფარვის საკონტრაქტო პირობაზე დაყრდნობით, იმ შემთხვევების გამოკლებით, როდესაც ბანკი ვარაუდობს, რომ ფულადი სახსრების შემოდინება სხვა დროსაა მოსალოდნელი.

ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანდართული შენიშვნები
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში თუ სხვა რამ არ არის მითითებული)

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2011 წლის 31 დეკემბერი, სულ
ფინანსური აქტივები						
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	6,868	-	-	-	-	6,868
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	86,892	-	-	-	-	86,892
კლიენტებზე გაცემული სესხები	16,490	2,536	31,911	10,916	-	61,853
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური აქტივები	110,250	2,536	31,911	10,916	-	155,613
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	3,637	-	-	-	-	3,637
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	377	-	-	-	-	377
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	60	-	18	-	-	78
სულ ფინანსური აქტივები საპროცენტო შემოსავლის გარეშე	4,074	-	18	-	54	4,146
სულ ფინანსური აქტივები	**114,324**	**2,536**	**31,929**	**10,916**	**54**	**159,759**
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	-	-	24,222	-	-	24,222
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	91	-	102	10,789	5	10,987
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	11,501	11,501
სულ საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	91	-	24,324	10,789	11,506	46,710
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	21	-	-	-	-	21
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	97,031	14	11	8	-	97,064
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	134	-	-	-	-	134
სულ ფინანსური ვალდებულებები საპროცენტო ხარჯის გარეშე	97,186	14	11	8	-	97,219
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**97,227**	**14**	**24,335**	**10,797**	**11,506**	**143,929**
საპროცენტო სარგებლის მგრძნობელობა	110,159	2,536	7,587	127	(11,506)	
საპროცენტო სარგებლის ჯამური მგრძნობელობა	110,159	112,695	120,282	120,409	108,903	
ლიკვიდობა	17,047	2,522	7,594	119	(11,452)	
ჯამური ლიკვიდობა	17,047	19,569	27,163	27,282	15,830	

ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანდართული შენიშვნები
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (გაგრძელება)
(ათასობით ლარში თუ სხვა რამ არ არის მითითებული)

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2010 წლის 31 დეკემბერი, სულ
ფინანსური აქტივები						
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,140	-	-	-	-	1,140
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	10,407	-	-	-	-	10,407
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,748	2,987	6,993	16,359	-	30,087
სულ საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური აქტივები	15,295	2,987	6,993	16,359	-	41,634
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	798	-	-	-	-	798
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	11,444	-	-	-	-	11,444
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	11	-	-	-	-	11
სულ ფინანსური აქტივები საპროცენტო შემოსავლის გარეშე	12,253	-	-	-	-	12,253
სულ ფინანსური აქტივები	**27,548**	**2,987**	**6,993**	**16,359**	**54**	**53,941**
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	-	-	7,740	-	-	7,740
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	2	117	-	13,873	1	13,993
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	8,671	-	8,671
სულ საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	2	117	7,740	22,544	1	30,404
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	1,078	-	-	-	-	1,078
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	18,600	-	-	-	-	18,600
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	78	-	-	-	-	78
სულ ფინანსური ვალდებულებები საპროცენტო ხარჯის გარეშე	19,756	-	-	-	-	19,756
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**19,758**	**117**	**7,740**	**22,544**	**1**	**50,160**
საპროცენტო სარგებლის მგრძნობელობა	15,293	2,870	(747)	(6,185)	(1)	
საპროცენტო სარგებლის ჯამური მგრძნობელობა	15,293	18,163	17,416	11,231	11,230	
ლიკვიდობა	7,790	2,870	(747)	(6,185)	53	
ჯამური ლიკვიდობა	7,790	10,660	9,913	3,728	3,781	

ზემოთხსენებულ ცხრილში დაფარვის პირობები შეესაბამება კონტრაქტით გათვალისწინებულ პირობებს. თუმცა, ფიზიკურ პირებს უფლება აქვთ შეწყვიტონ ანაბრის ხელშეკრულება ვადაზე ადრე ეფექტური კანონის შესაბამისად.

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ბანკის დარჩენილ საკონტრაქტო ვალდებულებებს ფინანსურ ვალდებულებებზე გადახდის წინასწარ შეთანხმებული პერიოდით. ცხრილი შედგა არადისკონტირებული ფულადი სახსრების შემოდინების საფუძველზე ბანკის მიერ მათი დაფარვის ყველაზე ადრეული თარიღის გათვალისწინებით. ცხრილი მოიცავს პროცენტისა და ძირითადი თანხის ფულადი სახრების მოძრაობას. იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო შემოსავლები ემყარება ცვლად საპროცენტო განაკვეთს, არადისკონტირებული თანხები გამომდინარეობს საპროცენტო განაკვეთის მრუდებიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. კონტრაქტით გათვალისწინებული დაფარვის ვადა ემყარება ბანკის მიერ დაფარვის ყველაზე ადრეულ თარიღს.

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენ-ტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2011 სულ
ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები							
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	3.98%	82	158	24,753	-	-	24,993
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	9.00%	345	159	826	13,077	6	14,413
სუბორდინირებული სესხი	5%	50	96	440	2,923	11,524	15,033
სულ ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		477	413	26,019	16,000	11,530	54,439
არასაპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები							
ვალდებულებები ბანკების მიმართ		21	-	-	-	-	21
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		97,031	14	11	8	-	97,064
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		134	-	-	-	-	134
სულ ფინანსური ვალდებულებები საპროცენტო ხარჯის გარეშე		97,186	14	11	8	-	97,219
სულ ფინანსური ვალდებულებები		**97,663**	**427**	**26,030**	**16,008**	**11,530**	**151,685**

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენ-ტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დეკემბერი 31, 2010 სულ
ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები							
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	5%	-	-	10,404	-	-	10,404
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	9%	2	119	-	19,269	2	19,392
სუბორდინირებული სესხი	9%	-	-	-	12,454	-	12,454
სულ ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		2	119	10,404	31,723	2	42,250
არასაპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები							
ვალდებულებები ბანკების მიმართ		1,078	-	-	-	-	1,078
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		18,600	-	-	-	-	18,600
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		78	-	-	-	-	78
სულ ფინანსური ვალდებულებები საპროცენტო ხარჯის გარეშე		19,756	-	-	-	-	19,756
სულ ფინანსური ვალდებულებები		**19,758**	**119**	**10,404**	**31,723**	**2**	**62,006**

დაფინანსების საშუალებები

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის ის რისკი, რომ ბანკის მოგება კაპიტალში, ან მისი უნარი დააკმაყოფილოს ბიზნეს ამოცანები იქნება ნეგატიურად მოქმედი ცვლილებების დონის, არასტაბილურობის საბაზრო განაკვეთების ან ფასების მიმართ. საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკს და ფასების გავრცელების სხვა რისკებს, რომელსაც ექვემდებარება ჯგუფი. ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია ჯგუფის მიერ რისკების გამოთვლის მეთოდებსა და რისკების მართვაში.

ბანკის სესხის კონტრაქტების და სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უმეტესობა ფიქსირებული საპროცენტო სარგებლის მატარებელია. ბანკი ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთის მარჟის მონიტორინგს და შესაბამისად მიაჩნია რომ არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და ფულადი სახსრების მოძრაობის რისკს.

<u>საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობა</u>

ბანკი იღებს თავის თავზე რისკს, რომელიც დაკავშირებულია საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების კოეფიციენტში მერყეობის დონეზე, მის ფინანსური მდგომარეობაზე და ფულადი სახსრების მოძრაობაზე. საპროცენტო საზღვრები შეიძლება გაიზარდოს როგორც შედეგი ამგვარი ცვლილებების შესახებ, მაგრამ შეიძლება შეამციროს ან შექმნას ზარალი მოულოდნელობების წარმოქმნის შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა აკვირდება ყოველდღიურად და ადგენს შეზღუდვების დონეს შეუსაბამო საპროცენტო განაკვეთის ხელახალ ფასზე, რომელიც შეიძლება განხორციელდეს.

ცხრილში მიმოხილულია ბანკის საპროცენტო განაკვეთის ზემოქმედების რისკი. ცხრილში წარმოდგენილია გაერთიანებული თანხები ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებით, კატეგორიების მიხედვით ადრე სახელშეკრულებო პროცენტის ხელახალი ფასით ან დაფარვის ვადებით.

გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე აქტივების ღირებულების საფუძველზე 2011 და 2010 წლის 21 დეკემბრის მდგომარეობით:

	დეკემბერი 31, 2011		დეკემბერი 31, 2010	
	საპროცენტო განაკვეთი +1%	საპროცენტო განაკვეთი -1%	საპროცენტო განაკვეთი +1%	საპროცენტო განაკვეთი -1%
ფინანსური აქტივები:				
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	182	(182)	3	(3)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	432	(432)	39	(39)
ფინანსური ვალდებულებები:				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	(189)	189	(1)	1
კლიენტების ანგარიშები	(110)	110	(6)	6
სუბორდინირებული სესხი	(96)	96	(6)	6
წმინდა ეფექტი მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე	**219**	**(219)**	**29**	**(29)**

ეფექტი კაპიტალზე:

	დეკემბერი 31, 2011		დეკემბერი 31, 2010	
	საპროცენტო განაკვეთი +1%	საპროცენტო განაკვეთი -1%	საპროცენტო განაკვეთი +1%	საპროცენტო განაკვეთი -1%
ფინანსური აქტივები:				
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	155	(155)	3	(3)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	367	(367)	33	(33)
ფინანსური ვალდებულებები:				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	(161)	161	(1)	1
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	(94)	94	(5)	5
სუბორდინირებული სესხი	(82)	82	(5)	5
წმინდა ეფექტი კაპიტალზე	**185**	**(185)**	**25**	**(25)**

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან ერთად. ბანკი ექვემდებარება ძირითადი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების რყევის გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე. სავალუტო რისკთან მიმართებაში, ბანკის ხელმძღვანელობა ადგენს შეზღუდვებს დაქვემდებარების დონეზე ვალუტასთან მიმართებაში და სულ როგორც ღამით ასევე დღეში პოზიციებზე, რომლებიც მოწმდება ყოველდღიურად.

ბანკის რისკი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადებადობასთან მიმართებაში წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

	ლარი	**აშშ დოლარი** 1 აშშ დოლარი = ლარი	**ევრო** 1 ევრო = ლარი	**სხვა ვალუტა**	**დეკემბერი 31, 2011 სულ**
ფინანსური აქტივები					
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,165	7,267	1,056	17	10,505
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	16,434	70,294	541	-	87,269
კლიენტებზე გაცემული სესხები	22,644	39,209	-	-	61,853
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	-	54
სხვა ფინანსური აქტივები	41	22	15	-	78
სულ ფინანსური აქტივები	**41,338**	**116,792**	**1,612**	**17**	**159,759**
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	-	24,243	-	-	24,243
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	22,629	83,753	1,669	-	108,051
სუბორდინირებული სესხი	-	11,501	-	-	11,501
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	58	76	-	-	134
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**22,687**	**119,573**	**1,669**	**-**	**143,929**
ღია პოზიცია	**18,651**	**(2,781)**	**(57)**	**17**	

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 1.7728 ლარი	ევრო 1 ევრო = 2.3500 ლარი	სხვა ვალუტა	დეკემბერი 31, 2010 სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	600	1,192	146	-	1,938
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	10,447	11,342	62	-	21,851
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,500	24,032	2,555		30,087
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	-	54
სხვა ფინანსური აქტივები	11	-	-	-	11
სულ ფინანსური აქტივები	**14,612**	**36,566**	**2,763**	**-**	**53,941**
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	1,060	5,337	2,421	-	8,818
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	13,310	19,243	11	29	32,593
სუბორდინირებული სესხი	78	-	-	-	78
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	8,671	-	-	8,671
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**14,448**	**33,251**	**2,432**	**29**	**50,160**
ღია პოზიცია	**164**	**3,315**	**331**	**(29)**	

სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ბანკის მგრძნობელობას 10%-იან ზრდასა და შემცირებაზე, ლარის შესაბამის უცხოურ ვალუტასთან მიმართებაში. 10% არის მგრძნობელობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისათვის უცხოური ვალუტის რისკზე ანგარიშის წარდგენისას და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შეფასებას. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ არსებულ უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ფულად ერთეულს და აკორექტირებს მათ გაცვლით კურსს პერიოდის ბოლოს უცხოური ვალუტის განაკვეთის 10%-იანი ცვლილებით. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს გარე სესხებსა და სესხებს უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე ბანკში, სადაც სესხი დენომინირებულია მსესხებლის, ან კრედიტორის ვალუტისაგან განსხვავებულ ერთეულში. ქვემოთ მოცემული პოზიტიური რიცხვი გვიჩვენებს მოგებისა და კაპიტალის ზრდას, სადაც ლარის კურსი მყარდება 10 პროცენტით შესაბამის ვალუტასთან შედარებით. ლარის შესაბამის ვალუტასთან მიმართებაში 10 პროცენტით შესუსტება გამოიწვევს სხვაობის გავლენას მოგებასა და კაპიტალზე და ქვემოთ მოცემული ბალანსები უარყოფითი იქნებოდა.

	დეკემბერი 31, 2011		დეკემბერი 31, 2010	
	ლარი/აშშ დოლარი **+10%**	ლარი/აშშ დოლარი **-10%**	ლარი/აშშ დოლარი +10%	ლარი/აშშ დოლარი **-10%**
გავლენა მოგებასა და ზარალზე გადასახადებამდე	(272)	272	134	(134)
გავლენა კაპიტალზე	(231)	231	114	(114)

<u>მგრძნობელობის ანალიზის შეზღუდვები</u>

ზემოთ მოცემული ცხრილები ძირითად დაშვებებში ცვლილებების შედეგების დემონსტრირებას ახდენს, მაშინ როდესაც სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი. რეალობაში არსებობს კორელაცია დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის. ასევე უნდა გავითვალისწინოთ, რომ მგრძნობელობის არ არის წრფივი და უფრო დიდი, ან მცირე გავლენა არ უნდა იქნას ინტერპოლირებული, ან ექსტრაპოლირებული ამ შედეგებიდან გამომდინარე.

მგრძნობელობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს, რომ ბანკის აქტივები და ვალდებულებები საკმაოდ აქტიურად იმართება. ამასთან, ბანკის ფინანსური მდგომარეობა შეიძლება იცვლებოდეს იმ დროისათვის, როდესაც ფაქტიური საბაზრო მოძრაობები იჩენს თავს. მაგალითად, ბანკის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს საბაზრო რყევებისადმი დამოკიდებულების მართვას. ვინაიდან საინვესტიციო ბაზარს ახასიათებს სხვადასხვა ცვლილებების დონე მართვის ქმედებებმა შესაძლოა მოიცვას ინვესტიციების გაყიდვა, საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილების ცვლილებები და სხვა დაცვითი ღონისძიებების განხორციელება. ამის შედეგად დაშვებებში ცვლილებების ფაქტიურ გავლენას შეიძლება არ ქონდეს ზეგავლენა ვალდებულებებზე, მაშინ როდესაც აქტივები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში საბაზრო ღირებულებით აღირიცხება. ასეთ გარემოებებში აქტივებისა და ვალდებულებების განსხვავებულმა შეფასებამ შეიძლება გამოიწვიოს სააქციო კაპიტალის ცვალებადობა.

სხვა შეზღუდვები მგრძნობელობის ანალიზში მოიცავს სავარაუდო საბაზრო მოძრაობების გამოყენებას პოტენციური რისკის დემონსტრირებისათვის, რომელიც წარმოადგენს ბანკის შეხედულებას ახლო მომავალში მოსალოდნელ საბაზრო ცვლილებებზე, რომელთა დარწმუნებით გათვალისწინება შეუძლებელია, და აგრეთვე მოსაზრებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი ერთმანეთის მსგავსად მოქმედებს.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს ისეთი ზარალის რისკს, რომელიც გამოწვეულია სისტემების მწყობრიდან გამოსვლით, შეცდომებით, თაღლითობით თუ სხვა გარე მოვლენებით. როდესაც კონტროლები არასათანადოდ ფუნქციონირებს, საოპერაციო რისკმა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს რეპუტაციაზე, გამოიწვიოს საკანონმდებლო დარღვევები ან ფინანსური ზარალი. შეუძლებელია ბანკის მიერ ყველა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრა, თუმცა ბანკი მართავს ამ რისკებს კონტროლის სისტემის, პოტენციური რისკების მონიტორინგისა და მათზე რეაგირების მეშვეობით. კონტროლები მოიცავს მოვალეობათა სათანადოდ განაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და გადამოწმების პროცედურებს, თანამშრომელთა სწავლებისა და შეფასების პროცესებს.